

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Συνδρομή εν Ἑλλάδι ἐτ. δρ. 12. Ἐξάμ. δρ. 6.—Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐτ. φρ. χρ. 15. Ἐξάμ. φρ. 8.—Τιμὴ φύλλου ἐκλεκτοῦ χάρτου λ. 30.
Ἐκδίδεται τρις τοῦ μηνὸς τῆ 1, 10 καὶ 20—Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων ἀριθ. 24.

ΑΘΗΝΑΙ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 1891

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Κ. ΣΤΡΑΒΩΝΗΣ ἘΚΔΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Γ΄.-ΤΟΜΟΣ Β΄.-ΑΡ. 29

25 ΜΑΡΤΙΟΥ — ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ: Εἰς τὸ λεύκωμα τοῦ μικροῦ φίλου μου Ἀλεξ. Χ. Γρίβα (ποίημα) ὑπὸ Ἀχ. Παράσχου. — Ἐπὶ τῇ ἐβδομήκοντα-
ετηρίδι τῆς ἐπανάστασεως ὑπὸ Α. Γενναδίου. — Τὸ τραγοῦδι τοῦ χρόνου ὑπὸ Θ. Βελλιανίτου. — Ἄ. Δωδέ: Νουμάς Ρουμεστάν
(μυθιστορία, συνέχ.) μετάφρασις Γ. Σ. — Τὸ ἀνάγλυφον τῶν Θηβῶν, ὑπὸ Θ. Σοφοῦλη. — Ὁ πρίγκηψ Ναπολέων. — Ἡ Σαμάρεια.
— Ναζαρέτ. — Αἱ κέδροι τοῦ Λιδάνου. — Φασιανός. — Νεώτερα: Ἐπιστημονικὰ καὶ καλλιτεχνικά. — Στιγμαὶ τέρψεως. —
Γράμματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ: 25 Μαρτίου: Τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον. — Τὸ ἐν Θήβαις ἀνακαλυφθὲν νεκρικὸν ἀνάγλυφον (ἐκ φωτογραφίας
τοῦ ἐν Θήβαις ἀνταποκριτοῦ μας κ. Μ. Καμπάνη). — Ἡ Ναζαρέτ ἐνθα ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς. — Ἡ Σαμάρεια ὅπου ὁ ἀπόστολος
Φίλιππος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον. — Ὁ πρίγκηψ Ἰερώνυμος Ναπολέων, ἀποθανὼν ἐν Ρώμῃ τῇ 6 Μαρτίου 1891. — Φυσικὴ ιστο-
ρία: Φασιανός ὁ Κολχικός. — Αἱ κέδροι τοῦ Λιδάνου.

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ 42

ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΦΙΛΟΥ ΜΟΥ ΑΛΕΞ. Χ. ΓΡΙΒΑ

Α΄.

Ἐγὼ καὶ τὸ ἀδελφί μου ποῦ κείτται ἴστον Ἄδη,
 Τὸ τουρκομάχο ἐψάλλαμε, τὸ ἄγριο λαγκαδι,
 Ποῦ εἶχε τὰ Γριβόπουλα ἐλάτλα καὶ πλατάντα,
 Σημαία τὴν Ἐλευθεριά, λουλούδια γιαταγάρια...
 Τῇ Λύρα ἀδελφώσαμε μὲ τὰ βαρεῖα τουφεκία
 Τοῦ τουρκομάχου Λαγκαδιοῦ... κ' ἢ φλογερῇ χορδῇ της,
 Ἔπερε τὸ τραγοῦδι της ἀπὸ τ' ἀστροπελέκια
 Καὶ κάθε Γρίβα τουφεκιὰ ἐγίνονταν φωνὴ της...
 Γρίβας δὲν ἐξεσπάθωσε χωρὶς τὰ κελαδήσω
 Γρίβας ποτὲ δὲν ἔπεσε χωρὶς τὰ τὸν θρηρήσω!

Β΄.

Εἴμαστε βλέπεις συγγενεῖς... Θαρρεῖς τὸ αἶμα μόνο
 Δένει καρδιὰ μὲ τὴν καρδιὰ καὶ πόνο μὲ τὸν πόνο;
 Ξέναὶ καρδιαῖς δένει συχνὰ σφικτώτερα ἢ μοῖρα
 Κάμμια συγγένεια, κάμμια δὲν φθάνει τὴ φιλία,
 Πῶχει τοῦ Γρίβα τὸ σπαθὶ μὲ τὴ δική μας Λύρα...
 Εἶν' ἀδελφαῖς ἀχώρισταις κλαγγὴ καὶ ἁρμονία!
 Ἐψάλλα τοὺς πατέρας σου· καὶ πρὶν τὰ μῦθ στὸ χῶμα,
 Θὰ τραγουδήσω καὶ γιὰ σέ, ἀητόπουλό μου, ἀκόμα·
 Πλὴν γιὰ τὰ χρόνια τί μπορῶ τὰ ψάλλω τὰ μικρά σου,
 Π' ἀκόμα δὲν ἐβγήκατε τὰ πατρικὰ φτερά σου
 Κ' ἔχεις τὸ ράμφος μαλακὸ κι' ἀδύνατο τὸ ῥυχι;
 Νὰ τραγουδήσω τ' ὄνομα ποῦ σουδωκεν ἡ τύχη;
 Ὅμως αὐτὸ χίλιαὶς φοραῖς καλλίτερ' ἀπὸ ἐμένα
 Ἡ μάχη τὸ τραγοῦδησε σὲ χρόνια περασμένα
 Κι' ἀκόμα δὲν ἐδούλεψε τὸ χέρι τ' ἀπαλό σου
 Γιὰ τὰ τὸ κάμης κτῆμά σου, γιὰ τὰ γινῆ δικό σου...
 Γιὰ σὲ Πλατάνου παλαιοῦ, νεόβγαλτο βλαστάρη,
 Γιὰ σὲ τὸν ἴδιο ἤθελα τὰ πάρω τὸ δοξάρι,
 Νὰ προφητέψω καὶ τὰ εἰπῶ ἐκεῖνα ποῦ ἀκόμα
 Δὲν ἔκατε τὸ χέρι σου πλὴν γράφηκε τὰ κάρη·
 Τῆς Μούσης μου τὰ σ' εὐχηθῆ χαρούμενο τὸ στόμα
 Καὶ μία ὄλη τὰ γινῆ εὐχὴ τὰ σὲ μοιράρη!
 Κλέφτικα αἵματα παλῆὰ μὲς στὴν καρδιὰ σου βράζου·
 Μεγάλο ἔχεις ὄνομα, Γριβόπουλο σὲ κράζου,
 Γεννήθης ἀπὸ ἀστραπῆς φωτιὰ κι' ἀστροπελέκι,
 Ἀπὸ Βορειὰ κι' ἀπὸ σεισμό κι' Ἀρματωλῶν τουφεκί·
 Πλὴν... πρόσσεξε· πρέπει ὀρθὸς τὰ στέκη σὰν κολώνα

Καὶ ῥάχη μέτωπο ὑψηλὸ ὅποιος φορεῖ κορώνα.
 Εἶν' τὸ μεγάλο ὄνομα φίλος κι' ἐχθρὸς ἀκόμα·
 Σὲ κάνει σκόνη, τρίμματα, καλὰ ἂν δὲν σου στέκη·
 Πλὴν ἂν τὰξίζης στ' οὐρανοῦ ὑψώρεσαι τὸ δῶμα·
 Δὲν πιάνει χέρι ἀδύνατο τὸ δυνατὸ τουφεκί.—

Γ΄.

Πῶς τ' ὄνομά σου τ' ἀγαπῶ, παιδί μου ἀγαπημένο·
 Πῶς ἤθελα τὰ σὲ ἰδῶ στρατιωτῆ ἁρματωμένο,
 Γρίβα, μ' ἁρματολοῦ σπαθί, μὲ δάφνινο στεφάνη·
 Νὰ δώσ' ἢ χάρις τ' οὐρανοῦ, μικρὲ μου, τὰ σὲ κάρη,
 Βορειὰ ὡσὰν τὸν Θόδωρο, φωτιὰ σὰν Γαρδικιώτη
 Κ' ἢ Μάραϊς τὰ ζηλεύουνε τὴ φλογερῇ σου ρειότη!
 Πῶς ἤθελα τ' ἀπόμαχο τ' ἀρπάξης καρνοφύλλι,
 Τὴν τιμημένη εὐμορφιά τῆς Μάρας σου τὰ πάρη·
 Κι' ἀπ' τὴ γρειὰ της τὴ σεμνὴ τὰ πιάσης τὸ κορδῆλι·
 Νὰ λάμπη μὲς' στὰ μάτια σου σοφίας φῶς καὶ Ἄρης!

Δ΄.

Σὺ ἔχεις τὴν αὐγὴ ζωὴ κι' ἐγὼ στὴ ῥύγκα ἔμπαίρω.
 Σὺ ἔρχεσαι χαρούμενο κι' ἐγὼ, ἐγὼ πηγαίνω...
 Ἴσως θὰ κείτωμαι νεκρὸς ἴσθι γῆ σὰν μεγαλώσης,
 Σὰν κάμης πῆχυν τὸ γτερο
 Καὶ τὸ πατροπαράδοτο σπαθὶ στὴ μέση ζώσης,
 Σὲ ἔμεραις ἄλλαις καὶ καιροῦ...
 Σὲ ἄλλαις... ὄχι σὰν αὐταῖς... καὶ σὰν αὐτὰ τὰ χρόνια,
 Ἄλλὰ σὰν ξαναέλθουνε τοῦ Μάρτι χελιδόρια...
 Σὰν γίνη μία ἡ Ἑλλὰς πέρα καὶ πέρα ὄλη
 Καὶ σμιλεῖ τὴν Ἀθήνα μας γεφύρι μὲ τὴν Πόλι!
 Μὴ τότε τὸν τραγουδιστὴ ξεχάσει ἡ ψυχὴ σου,
 Τῇ Λύρα ποῦχε ἀδελφῆ τὸ πατρικὸ σπαθὶ σου...
 Στὸ πικραμένο μνημῆμά μου, ἂν ἔχω μνημῆμα, ἔλα
 Κι' πὲς «Ἐζώσθηκ' ἡ Ἑλλὰς καὶ πάλι φουστανέλλα·
 Ξύπτρα τὰ ἰδίης τὸ χέρι της ὡς ποῦ τώρα τ' ἀπλώνει·
 Γριβόπουλο ἐγίνηκα γιὰ σένα χελιδόνι
 Γιὰ τὰ χαρῆς στὸν τάφο σου...» ὦ! τότε θὰ ἔμπρησῶ
 Καὶ ἄνδρα καὶ Γρίβα τὸ μικρὸ παιδί θεὰ φιλῆσω!

Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1891

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΠΡΟΣΦΩΝΕΙΤΑΙ ΤΩΙ ΚΑΛΩΙ ΕΛΛΗΝΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΗΙ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΙ Φ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΙ

Ἐτήσιος πανηγυρισμὸς τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Ἐπαναστάσεως εἶνε καθήκον ἡμῶν τῶν νῦν ζώντων Ἑλλήνων καὶ ἔσται ἀπασῶν τῶν μετ' ἡμᾶς γενεῶν ὄχι μόνον ἕνεκα εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, οἵτινες διὰ τοῦ ἥρωισμοῦ καὶ τοῦ μαρτυρίου αὐτῶν ἀπῆλλαξαν ἡμᾶς τῆς αἰσχροτάτης καὶ φρικτωτάτης δουλείας, ἀλλὰ καὶ συμφέρον ἐθνικὸν μέγιστον καὶ συστατικὸν αὐθυπαρξίας ἐλληνικῆς. Διότι ἡ ἀναπόλησις καὶ ἡ μελέτη τοῦ ἔργου τῶν πατέρων ἡμῶν πρῶτον μὲν ἐμποιεῖ ἡμῖν τὸ ἔμφρον φρόνημα καὶ τὸν λελογισμένον αὐτοσεβασμὸν, οὗ ἄνευ τὰ ἔθνη οὔτε αὐτὰ σέβονται ἑαυτὰ, οὔτε σεβαστὰ εἶναι πᾶρά τοῖς ἄλλοις.

Τὸ δὲ διπλοῦν τοῦτο σέβας εἶναι αὐτῇ αὐτῇ ἡ ψυχῇ καὶ ἡ ζωῇ τῶν ἐθνῶν, αὕτη μόνη ἐμπνέουσα τὰ μεγάλα ἔργα, καὶ παρσκευάζουσα τὰ ἔθνη ἔτοιμα ἐν πάσῃ στιγμῇ νὰ θυσιάσωσι τὴν ζωὴν ὑπὲρ τῆς τιμῆς καὶ τῆς δόξης. Ἡ δὲ ἐτοιμοθυμία αὕτη τῶν ἐθνῶν εἶναι ἡ γαλακτοτρόφος μήτηρ τῆς αὐτῶν ἀθανασίας. Ἀλλὰ τότε μάλιστα τὸ φρόνημα τοῦτο καὶ ὁ αὐτοσεβασμὸς εἶναι ὄρος ὑπάρξεως τῶν ἐθνῶν, ὅταν φθόνος, μῖσος, καὶ καταλαλιὰ, πρόσκοποι ἐπιβουλῆς καὶ ἐξολοθρεύσεως, πάντοθεν προσβάλλουσιν αὐτὰ, ἀγωνίζονται νὰ ἀπογυμνώσωσι τῆς ἰδίας δόξης, νὰ ἐφραυλίωσιν πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ τὸ δεινότατον πάντων, νὰ συνειθίσωσι νὰ μὴ σέβωνται ἑαυτὰ, ἵνα οὕτω, ὅταν ἀρπάσωσι τὴν πατρῶν αὐτῶν κληρονομίαν, τὰ τε ἄλλα ἔθνη διάκεινται ψυχρῶς, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ληστεύμενα μὴ θερμαίνωνται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ πυρὸς τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὅστις κατισχύει κατὰ πάσης ἀνθρωπίνης βίας. Τοῦτο συμβαίνει τοῖς Ἑλλησιν ἡμῖν. Οἱ ἐπιβουλεύμενοι τὴν πατρῶν ἡμῶν κληρονομίαν πᾶσαν προσβολὴν συγκεντροῦσι κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Πατριαρχείου καὶ κατὰ τούτων ἀποπτύουσι πᾶσαν ὕβριν καὶ συκοφαντίαν, γιγνώσκοντες καλῶς, ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον εἶναι ἡ ἀκρόπολις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διδάσκοντες δὲ καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀναισθήτους, ὅτι ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τῆς δυνάμεως ἐκείνου πρέπει πάντες ὀμοθυμαδὸν νὰ ἀμυνθῶμεν, τὴν δόξαν τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φιλοπατρίαν νὰ κηρύττωμεν πρὸς τὰ ἔθνη, ἀλλὰ μάλιστα ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ γνωρίσωμεν καὶ νὰ ἐνστερνισθῶμεν, εὐγνωμονοῦντες πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς φιλόστοργον μητέρα, φρονιματιζόμενοι ἐν ἡμῖν αὐτοῖς, καὶ εὐελπιστοῦντες εἰς τὸ μέλλον.

Πολλὰ καὶ μεγάλα εἶναι αἱ ἀρεταὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ ἄξια τῆς

τε Ἑλλάδος καὶ τοῦ Χριστοῦ, μίαν δὲ αὐτῶν ἄς ἀναθεωρήσωμεν καὶ ἄς μελετήσωμεν σήμερον. Σύμπασα ἡ ἱστορία τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν εἶναι ἱστορία ἐμφυλίου πολέμου τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς τε πολιτικῆς καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς. Ἐχθρὸν τὰ ἔθνη ἄγρυπτον, ἀμείλικτον, αἰώνιον τὰ ἔθνη πάντα ἔχουσι τὴν ἐκκλησίαν, ζωὴ δὲ αὐτῶν καὶ πνοὴ εἶναι ἡ δυναμὴ πρὸς τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν πίστιν. Τὴν ζωὴν καὶ τὴν δύναμιν τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐν παντὶ ἔθνῳ ἡ ἐκκλησία ἐνόμιζε κίνδυνον καὶ θάνατον ἑαυτῆς, τὴν δὲ ζωὴν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἐκκλησίας ἡ πολιτεία καὶ ἡ ἐπιστήμη, τούτέστι αὐτὴ αὐτὴ ἡ ψυχὴ τῶν ἐθνῶν, νομίζουσι κίνδυνον ἑαυτῶν καὶ θάνατον. «Ὁ θάνατος σου ζωὴ μου ἐστὶν» λέγουσιν ἐκκλησία καὶ ἔθνη ἀμοιβαίως. Ἀπενέθη πάντοτε εἰς τὴν πολιτείαν ἡ ἐκκλησία, νομίζουσα καὶ κυρήττουσα, ὅτι αὐτῇ δέδοται παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡ κυβέρνησις τῆς πολιτείας, πᾶσα δὲ πολιτικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπίθεια καὶ ἀσεβεία πρὸς τὸν Θεόν. Ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως ταύτης τῆς πολιτείας ἡ ἐκκλησία τὰ πάντα ἐμηχανεύθη καὶ ἐκακούργησε, καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ξένους ἐχθροὺς καὶ κατακτητὰς συμπράττουσα κατὰ τῶν ἰδίων ὁμοεθνῶν. Ἀντεστησαν κατὰ τῆς τοιαύτης ἐπεμβάσεως τῆς ἐκκλησίας τὰ ἔθνη. Τῆς ἐκκλησίας ἡ ἐπέμβασις ἐπὶ τῆς πολιτείας, τῶν λαῶν ἡ ἄμυνα ὑπὲρ ταύτης καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν εἶναι ὀλόκληρος ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἱστορία, ἰδίως δὲ οἱ λεγόμενοι θρησκευτικοὶ πόλεμοι. Ἄλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἦσαν πόλεμοι δι' ὀπλων καὶ στρατιῶν, ὁ δ' εἰρηνικὸς πόλεμος τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας, πόλεμος ἄνευ ὀπλων καὶ στρατιῶν, ἀλλὰ καθημερινῆς ἐπιβουλῆς καὶ ἀμύνης, ἐπεὶδὴ εἶναι συμφυῆς τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ὁμοούσιος αὐτῇ ἔσται αἰώνιος, θὰ παύσῃ δὲ, ὅταν καὶ αὕτη παύσῃ ὑπάρχουσα ἡ Ἐκκλησία. Τὸν πόλεμον τοῦτον τὸν κατατρύχοντα μικροβίου δίκην φθισικοῦ τὴν ζωὴν τῶν ἐθνῶν πάντες οἱ πολιτικοὶ φιλόσοφοι ἐμελέτησαν, ἵνα καταλύσωσι, κυρηχθῇ δὲ τέλος εἰρήνῃ ἐκκλησίας καὶ πολιτείας καὶ συμβίωσις νόμιμος καὶ ἀσφαλῆς. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πολυθρήντον θέμα περὶ τῶν σχέσεων τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὴν πολιτείαν, περὶ οὗ τόσα καὶ τόσα σοφὰ συνεγράφησαν, συγγράφονται, καὶ θὰ συγγραφῶσι. Ἀλλὰ τῆς σοφίας ταύτης ἀπῆλλαγμένοι ὑπάρχομεν οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς, διότι καὶ τοῦ νοσήματος εἰμεθα ἀπῆλλαγμένοι. Οὐδέποτε τὸ Γένος καὶ ἡ Πολιτεία ἐφοβήθη ἢ ὑποπεύθη τὴν ἐκκλησίαν, διότι καὶ ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἐπεβουλεύθη ἢ ἐπεμβήκεν εἰς τὰ τῆς πολιτείας. Οὐ δὲ

δυνάμεθα κἄν οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς ἐν τῇ ἀμαθείᾳ ἡμῶν νὰ νοήσωμεν τὸ σοφὸν τοῦτο θέμα περὶ τῶν σχέσεων τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐκκλησίας, ὅπως ὕγιης ἄνθρωπος διατελεῖ ἐν τελείᾳ ἀμαθείᾳ περὶ τῆς σοφῆς θεραπείας, δι' ἧς ἀσθενὴς τις προσπαθεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὴν κατατρέχουσαν αὐτὸν νόσον, ἀρκεῖται δὲ ἀπολαμβάνων τὴν ὑγείαν, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἐγκράτεια τῶν τε γονέων καὶ ἡ ἑαυτοῦ.

Ἀλλὰ μάλιστα κατὰ τὸν ἱερὸν ἡμῶν ἀγῶνα ἔλαμψε τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ἡ Ἑλληνικωτάτη αὕτη ἀρετὴ. Ἐπρωταγωνίστησε κατὰ τὸν ἀγῶνα ἡ ἐκκλησία, ὅπως καὶ κατὰ τοὺς τέσσαρας αἰῶνας τῆς δουλείας. Αὕτη ἐκύρηξε τὴν ἀναστάσεως τοῦ γένους ἡμέραν· αὕτη εὐηγγελίσθη τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων· αὕτη ἠλόγησε τὰ ὄπλα αὐτῶν· αὕτη ὑπέστη τὸ μαρτύριον· αὕτη ἐζώσθη τὴν ῥομφαίαν, καὶ συνηγωνίζετο μετὰ τῶν πολεμιστῶν καὶ ἐστρατήγει καὶ ἐνίκα καὶ ἀπέθνησκεν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Κατὰ τὰς πρώτας συνελεύσεις τῆς ἐπαναστάσεως συνεδρῶν ἱεράρχαι συναδελφούμενοι μετὰ τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν αὐθόρμητοι, οὗτοι δὲ, παρεχώρουν ἐκείνοις τὴν προεδρίαν, σεβόμενοι τὸ σχῆμα, λατρεύοντες τὴν ἀρετὴν αὐτῶν καὶ τὴν φιλοπατρίαν, καὶ ἀναγωνίζοντες τὴν ἀνωτέραν παιδείαν. Ἐκτὸς τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ καὶ οἱ ἄλλοι ἱεράρχαι συνεδρῶν καὶ προέδρῶν ἐν ταῖς συνελεύσεσι. Ἐν τῇ πρώτῃ τῷ 1821 ἐν τῇ μονῇ Καλτετσῶν τῆς Λακεδαιμόνος Γερουσία πρόεδρος μὲν ἀνεκυρήθη ὁ Μκυρομυχάλης ὁ ἡγεμὼν τῆς Μάνης ἀντιπρόεδρος δὲ ὁ Ἐπίσκοπος Βρεσθίνης Θεοδώρητος· μετὰ ταῦτα πάλιν τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Α' ἔθνοσυνελεύσεως πρόεδρος ἀνεκυρήθη, ἀποποιηθέντος τοῦ Ὑψηλάντου, ὁ Βρεσθίνης. Καὶ τῆς πρώτης δὲ κυβερνήσεως τοῦ ὀνομασθέντος Νομοτελεστικοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐγένετο ὁ Ἀνδρούσης ἐπίσκοπος Ἰωσήφ. Καὶ ἐν τῇ ἀνατολικῇ δὲ Ἑλλάδι τῆς πρώτης τοπικῆς ἀρχῆς συσταθείσης, τοῦ ἐνός μὲν τῶν δύο μερῶν, τοῦ πολιτικοῦ, πρόεδρος ἐγένετο ὁ Νέγγρης, τοῦ δὲ δικαστικοῦ ὁ Ταλαντίου ἐπίσκοπος Νεόφυτος, ὁ μετὰ ταῦτα πρόεδρος μητροπολίτης τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Ἄλλ' εὐθὺς μετ' ὀλίγον οὐδεὶς κληρικὸς φαίνεται μετέχων τῆς πολιτείας. Πῶς τοῦτο; ἄρα γε ἐξετόπισεν ἡ πολιτεία τὸν κληρὸν; ἢ μήπως τὸ ἔθνος ἠσθάνθη ἑαυτὸ πιεζόμενον, ἢ ἐφοβήθη, ἢ ὑπεύπευθη; ἐφάνη ἄρα γε καὶ παρ' ἡμῖν, ἴγνος, ἔστω καὶ ἐλάχιστον ἀντιδράσεως τῆς πολιτείας ἢ τοῦ ἔθνους κατὰ τῆς ἐκκλησίας οὕτως ἀνύπαρκτος ὑπῆρξε τοιαύ-

τη αντίδρασις παρ' ἡμῖν, ὥστε καὶ οἱ ἐνταῦθα ἀναγινώσκοντες κατὰ πρῶτον τῶρα διανοοῦνται περὶ τοῦ πράγματος. οὐδὲ ἤκουσά ποτε περὶ τούτου, οὐδὲ λόγος ἐγένετο παρ' Ἑλλήσιν καὶ ἀγνοοῦσιν ὅλως τὸ πρᾶγμα εἶναι τοῦτο ἀντίδρασις πολιτείας καὶ ἐκκλησίας καὶ ἐκτόπισις τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν τῆς πολιτείας. Ἀπομακρύνθη ἡ ἡμετέρα ἐκκλησία ἀπὸ τῶν τῆς πολιτείας ὄχι μόνον αὐθορμήτως, ἀλλ' οὕτως εἰπεῖν αὐτοφύως. Οὐδὲ κ' ἀντισηθῆ, οὐδὲ ἐσκέφθη ἂν ἔπρεπε, καὶ ἐσύμφερε νὰ ἀπομακρυνθῆ τῆς πολιτείας. ἀλλ' ἠσθάνθη ἑαυτὴν ἐν τόπῳ ἀτόπῳ καὶ ἀπειμακρύνθη. « Ἡ ἐμὴ βασιλεία οὐκ ἔστι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, τὸν λόγον τοῦ Σωτῆρος, εἶχεν ἐνεστερνωμένον ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, καὶ κατέστησε πρᾶγμα τὸν λόγον. Καὶ ἡ πολιτεία δὲ καὶ τὸ ἔθνος τοιαύτην ἀντίληψιν καὶ συνήθειαν εἶχον τῆς ἐκκλησίας αὐτῶν, ὥστε αὐτὸ τὸ ἔθνος καὶ αὐτὴ ἡ πολιτεία οἱ παραχωρήσαντες αὐθορμήτως τὰ προεδρεῖα τῆ ἐκκλησίας, αὐτοὶ οὐδὲ ἐξεπλάγησαν ἐπὶ τῇ αὐθορμήτῳ ἀπομακρύνσει τῆς ἐκκλησίας ἀλλ' ἀντελήφθησαν τὸ πρᾶγμα ὡς γενόμενον κατὰ φύσιν.

Καὶ οὕτω ἕκτοτε ἡ ἐκκλησία ἠφάνισεν αὐτὴ ἑαυτὴν ὀλοτελῶς ἀπὸ τῆς πολιτείας, ὄχι μόνον ἀπὸ πάσης ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς βουλευτικής. Καὶ τοῦτο ἐγένετο κατὰ τινὰ οὕτως εἰπεῖν φυσικὸν νόμον ὥστε ὄχι μόνον δὲν ἐξεπλήξε τοὺς Ἑλληνας, ὄχι μόνον δὲν ἐκίνησε τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὸν θαυμασμὸν αὐτῶν, ἀλλ' οὐδ' αὐτὴν τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἀντίληψιν, ὅπως δὲν κινεῖ τὴν προσοχὴν ὁ φυσικὸς νόμος τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἡμέραν. Καὶ οὕτω κεκτῆμεθα καὶ ἀπολαμβάνομεν οἱ Ἕλληνες λεληθότως καὶ ἀναισθητότως τὸ μέγα ἀγαθόν, ὑπὲρ οὗ ἐπὶ αἰῶνας ἐμφυλίως σπαράττονται καὶ ἀλληλομαχοῦσιν ἅπαντα νὰ ἔθνη, δίχως ν' ἀποκητήσωσιν, ἐξακολουθοῦσι δὲ διαρκῶς ἀλληλομαχοῦντα, εὐχονται δὲ ν' ἀποκητήσωσιν, ἀμυδρῶς δὲ ἐλπίζουσιν, οἱ δὲ πολιτικοὶ αὐτῶν φιλόσοφοι κατατρίβουσι τὴν σοφίαν αὐτῶν, ἀνευρίσκοντες κατὰ διάνοιαν θεραπείαν τοῦ κακοῦ, καὶ διδάσκοντες τὰ ἔθνη πῶς νὰ θεραπευθῶσι. Καὶ κατὰ τοῦτο, ὅπως καὶ κατὰ τινὰ ἄλλα περὶ ὧν προσεχῶς, ὁμοιάζομεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀνθρώπων ἀμαθῶς ὑγιᾶ, ἀγνοοῦντα τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑγείαν, βλέποντα καὶ θαυμάζοντα εὐδαιμόνα σοφόν, σοφὸς περὶ τῆς θανατηφόρου αὐτοῦ ἀσθενείας ἰατροφιλοσοφούντα

Διὰ τοῦτο οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς θὰ εἴμεθα πάντοτε ἀπηλλαγμένοι τῆς θανατηφόρου νόσου τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

Ἵπολειπόμενοι ἐκείνων ἐν ἄλλοις μέρεσι τοῦ πολιτισμοῦ μάλιστα τοῦ ὑλικοῦ ὑπερτεροῦμεν ἐν αὐτῷ τῷ πολιτισμῷ οὐτινος κύριος ἄρμος καὶ κλειδῶσις εἶναι ἡ

συμφωνία ἐκκλησίας καὶ πολιτείας πίστει καὶ ἐπιστήμῃς. Ὅσοι δὲ ἡμῶν ἢ ἐπανερχόμενοι ἐκ τῆς Ἑσπερίας, καὶ ὄργωντες νὰ ἐπιδείξωσι τὴν σοφίαν, ἣν ἤντησαν ἐκεῖ ἢ ὅσοι, μείναντες ἐνταῦθα, ἀμιλλῶνται νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἐνεφορήθησαν σοφίας εὐρωπαϊκῆς, φιλοτιμοῦνται νὰ φωτίσωσιν ἡμᾶς τοὺς Ἑλληνας περὶ τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων (ὡς ὀνομάζονται τὰ τοιαῦτα ἐν Εὐρώπῃ) περὶ ἐκκλησίας καὶ πολιτείας, περὶ τάξεων κοινωνικῶν, περὶ κεφαλαίων καὶ ἐργασίας, καὶ προσφέρονται νὰ θεραπεύσωσι τοὺς δυστυχεῖς αὐτῶν ὁμοειθεῖς ἀπὸ τῶν νοσημάτων τούτων, αὐτοὶ μὲν θεραπεύουσι τὰς ἰδίας ἀνάγκας καὶ τοὺς σκοπούς, διοριζόμενοι σοφοὶ ὁμοιάζουσι δὲ ἰατροῦς, προσπαθοῦντας νὰ ἐμβολιάσωσι ξενικὰς ἀσθενείας ἐν σώματι ὑγιεῖ, ἵνα μετὰ ταῦτα ἐπιδείξωσι τὴν σοφίαν αὐτῶν καὶ προκοπὴν θεραπεύοντες τὴν ἐμβολιασθεῖσαν νόσον, καὶ μὴ θεραπεύοντες αὐτήν.

Ἄλλὰ τὸ ὑγιὲς γένος ἡμῶν ἄς ἀρκεῖται ἐν τῇ ὑγείᾳ αὐτοῦ καὶ ἄς εὐγνωμονῇ τῇ ἰερᾷ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ, εἰς ἣν ὀφείλει ταύτην τὴν ἀθάνατον αὐτοῦ ὑγείαν. Ἄς εὐγνωμονεῖ πάντοτε μὲν, μάλιστα ὅμως κατὰ τὴν ἐπέτειον ταύτην ἡμέραν τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος, ἥς ἦρωσ καὶ μάρτυς ὑπῆρξεν ἡ ἐκκλησία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΤΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΤΩΝ ΘΗΒΩΝ

Τὸ ἐσχάτως ἐν Θήβαις ἀνακαλυφθὲν νεκρικὸν ἄγαλμα, οὐτινος ἀπεικόνισιν σήμερον χάριν τῶν φιλαρχαίων ἀναγνωστῶν τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ δημοσιεύομεν, μετεκομίσθη πρό τινων ἡμερῶν εἰς τὸ ἐνταῦτα Ἐθνικὸν Μοσεῖον καὶ κατετέθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν ἀναγλύφων. Περὶ τοῦ νεκρικοῦ τούτου μνημείου εὐλόγως ἐγένετο πολὺς λόγος ἐσχάτως, διότι ἀληθῶς εἶνε λόγῳ τέχνης ἐν τῶν σπανίων τοῦ εἶδους τούτου τῶν ἐν τῷ Μοσεῖῳ εὐρισκομένων μνημείων.

Ἡ παράστασις τοῦ εἰρημένου νεκρικοῦ ἀναγλύφου, ὡς φαίνεται καὶ ἐν τῇ εἰκόνι εἶνε ἀπλουστάτη. Παρίσταται γυναικεῖα τις μορφή περιβεβλημένη ποδῆρη χιτῶνα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἕτερον ἱμάτιον ὅπερ καλύπτει τὸ ἄνω μόνον μέρος τοῦ σώματος. Αἱ πτυχαὶ τοῦ χιτῶνος καταπίπτουσι καθέτως πρὸς τὰ κάτω ἔχουσι δὲ σ, ἐδὸν τὴν αὐτὴν αὐστηρὰν διάταξιν ἣν δεικνύουσι καὶ αἱ πτυχὰὶ τοῦ γνωστοῦ ἐλευσινιακοῦ ἀναγλύφου. Ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ φέρει ἡ μορφή αὐτηκαρπὸν ροίᾶς. Ἐκ τοῦ τρόπου δὲ καθ' ὃν οἱ συνέχονται δάκτυλοι τῆς δεξιᾶς φαίνεται ὅτι καὶ διὰ ταύτης τῆς χειρὸς ἐκράτει ἄνθος ἢ τοιοῦτόν τι, ὅπερ ὅμως δὲν ἦτο πλαστικῶς ἀλλὰ διὰ γραφῆς μόνον δεδηλωμένον. Τοιοῦτον σχῆμα παραστάσεως εἶνε γινώριμον εἰς ἡμᾶς ἐκ τινων

ἄλλων ἀναγλύφων τοῦ Ἐθνικοῦ Μοσεῖου ἰδίᾳ δὲ ἐκ τοιοῦτου τινὸς εὐρεθέντος ἐν Τράχωναις. Ἡ κόμη κατὰ ἀρχαίζοντά πως εἶτι τρόπον ἐσχηματισμένη καταπίπτει λυτὴ ἐπὶ τὰ νῶτα. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δὲ φέρει ἡ γυναικεῖα μορφή καὶ πύλον. Πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς παραστάσεως σφίζεται καὶ ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή ΑΜΦΟΠΩ δηλοῦσα τὸ ὄνομα τῆς ἀπεικονιζομένης νεκρᾶς. Ἡ ἐργασία τοῦ μνημείου τούτου δὲν δεικνύει βεβαίως ἐπιμελεστάτην ἐκτέλεσιν τὸ ὅλον ὅμως τῆς παραστάσεως φέρει τὴν κοινὴν σφραγίδα ἣτις χαρακτηρίζει πάντα τὰ ἔργα τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τῆς τέχνης. Ὁ τύπος τοῦ προσώπου, ἡ ἐργασία τῶν πτυχῶν καὶ τὸ καθόλου σχῆμα τῆς παραστάσεως μαρτυροῦσι ὅτι τὸ μνημεῖον τοῦτο εἶνε ἔργον τοῦ 5ου π. χ. αἰῶνος δυνάμενον ἴσως νὰ ἀναχθῆ μέχρι τῶν μέσων τοῦ αἰῶνος τούτου. Ἐπιβεβαιοῦται δὲ τοῦτο ὄχι μόνον ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐπιγραφῆς.

Σ. Δ. Ἐλλείπει χώρου δὲν ἠδυνήθημεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ ἄθρον τοῦ κ. Σοφύλη, παραθέντος δὲ τὰς ἄνω ὀλίγας σημειώσεις.

ΙΔΕΑΙ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Φιλαρέσκεια καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ βαδίζειν ἐπὶ τῶν ὀρίων τῆς αἰδοῦς καὶ μὴ υπερβαίνειν ταῦτα.

Ἡ ἐφημερίς εἶνε ἄμβων ἐκ τοῦ ὁποῦ προσηλῆναι μόνον κατηχοῦνται.

Ἡ εὐτυχία ὁμοιάζει τὸν γελόεντα ἐκείνον οἰκίσκον τοῦ ὁποῦ ἢ στέγη εἶνε κεκαλυμμένη ὑπὸ δροσερᾶς χλόης καὶ ἠνθισμένης ἱριδος· μακρόθεν μόνον ὠφεῖλαι τις νὰ βλέπῃ αὐτὸν· εἰσερχόμενος χάνει πᾶσαν μαγίαν!

Alphonse Karr.

Ὅστις μὲ θεωρίας βασανίζεται, εἶνε ὡς ζῶον, ὅπερ πνεῦμα πονηρὸν συμπεριστρέφει εἰς ἀγρὸν κατάξηρον, ἐνῶ χλοάζει ἢ βοσκῆ ὀλόγυρα.

(Γκαῖτε μεταφρ. Προβελεγγίου)

Πρᾶγμα περιέργον! ποῦ βλέπουσιν οἱ ἄνθρωποι τὴν εὐτυχίαν ἢς ἡμεῖς στερούμεθα; (Βασίλισσα τῆς Ρουμανίας).

Αἱ λευκαὶ τρίχες ὁμοιάζουσι τὸν λευκὸν ἄφρον τὸν καλύπτοντα τὴν θάλασσαν μετὰ τὴν τρικυμίαν. (Βασίλισσα Ρουμανίας.)

Ἐμπιστεύεσθε τοὺς ἀνθρώπους ὅσον καὶ τὸν καιρὸν... καὶ λαμβάνετε πάντοτε μεθ' ἡμῶν τὸ ἀλεξίβροχόν σας.

Χάρις καλεῖται ἡ ἐξωτερικεὺς τῆς ἐσωτερικῆς ἁρμονίας.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ἐξο εἶναι βαθύτατον σκότος-νέφη ἀπειλητικά διατρέχουν τὸν οὐρανόν, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν ψεκάδες βροχῆς τυμπανίζουσι τὰς ὑέλους τῶν παραθύρων τοῦ θαλάμου τοῦ κύριου Γρηγόρη, γέροντος με λευκὴν γενειάδα καὶ φαλακρὰν κεφαλὴν. Ὁ κύριος Γρηγόρης πρὸ μικροῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ὑπεδαύλισε τὴν φωτιὰν τῆς ἐστίας του, ἥτις ἀνέδωκε νέαν λάμψιν καὶ πλησιάσας τὴν ἐστίαν ἤκουε τὸ τριζοδόλιμα τῶν καιομένων ξύλων, καὶ ἐν παιδικῇ ἀπολαύσει ἐδίδεπε τὰς ἐξασθενουμένας φλόγας τῶν. Τὸ ὄρολόγιόν του τοποθετημένον ἐπὶ τῆς τραπέζης του ζωηρῶς ψάλλει δύο μόνον ὄτασ. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων μουσικῶν σημείων δὲν δύναται τις νὰ διακρίνη διαφορὰν τινα· εἶνε ἤχοι παρερχόμενοι ἀπροσδέκτως. Ὁ κύριος ὅμως τοῦ ὄρολογίου ἀπὸ ἀρεκτῆς ὥρας, ἀκούων αὐτὸ τὸ ἀέναον τίκ-τάκ, ἔχει βυθισθῆ εἰς εἶδος τι ρέμβης, ὡς νὰ ἀκούη κανὲν ἀσμομηθὲν γυρῶν τὸν τραγοῦδι.

— Αὐτὸ τὸ τραγοῦδι ποῦ ψάλλει τὸ ὄρολόγι μου, πολὺ μελαγχολικὸν εἶναι, ἐπιθύριδεν. Τραγοῦδεῖ τὸν παρερχόμενον χρόνον καὶ τὸν τραγοῦδεῖ πολὺ μονότονα. Πρὸ εἴκοσι, πρὸ εἴκοσι πέντε χρόνων, τὸν ἴδιον σκοπὸν ἔπαιζε καὶ μετὰ εἴκοσι χρόνια τὸ αὐτὸ ἀπαράλλακτα τραγοῦδι θὰ ψάλλῃ.

Καὶ ὁ γέρον ἔρριψε θολὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ὄρολογίου του. Χίλιοι λογισμοὶ ἀνακινῶνται εἰς τὴν κεφαλὴν του, ἐνῶ τὸ ὄρολόγιόν του ἐξακολουθεῖ τὸ τραγοῦδι τοῦ φεύγοντος χρόνου, καὶ τὰ ξύλα εἰς τὴν φωτιὰν τρίζουν καὶ μεταβάλλονται εἰς ἀνθρακιάν.

— Ἔτσι ἐπέρασαν ὅλη ἡ ζωὴ μου, με λύπη καὶ με χαρὰ, με ἀπαγορευθεῖς καὶ ἐνθουσιασμούς, με μίσση καὶ με ἔρωτας. Καὶ τώρα τὴν νύκτα αὐτὴν, ὅτε κοιμᾶται ὀλόκληρος ἡ πόλις, καὶ δὲν ἀκούεται τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας μου καὶ οἱ ἤχοι τοῦ ὄρολογίου μου, τώρα βλέπω ὅτι ὅλας αὐταῖς ἡ πίκραις, ἡ χαραῖς, οἱ ἐνθουσιασμοί, καὶ αἱ ἀπαγορευθεῖς, ἡ ἀγάπαις καὶ τὰ μίσση, ἦσαν ἄσφαρα πράγματα, σκιαὶ τὰς ὁποίας κατεδίωκον χωρὶς καὶ ἐγὼ νὰ γνωρίζω διατὶ, ἢ ἐδιωκόμην παρ' αὐτῶν χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ ἐννοήσω καὶ σήμερον ἀκόμη τὴν αἰτίαν. Ὅνειρα ἦσαν ὅλα καὶ ἐπέρασαν· ἐν μόνον ἀπέμεινε πραγματικὸν ἡ πάροδος τοῦ χρόνου, αἱ λευκαὶ μου τρίχες καὶ οἱ ρευματισμοὶ μου. Αὐτός ὁ διαβολεμένος ὁ καιρὸς προχωρεῖ κανονικὰ, χωρὶς νὰ σταματήσῃ ἐκεῖ ποῦ ἐπιθυμοῦσα νὰ σταματήσῃ ὀλίγον καὶ δὲν προχωρεῖ οὔτε κατὰ μίαν γραμμὴν ταχύτερα, ἐκεῖ ὅπου ἐπιθυμοῦσα νὰ περάσῃ χωρὶς νὰ τὸν ἐννοήσω.

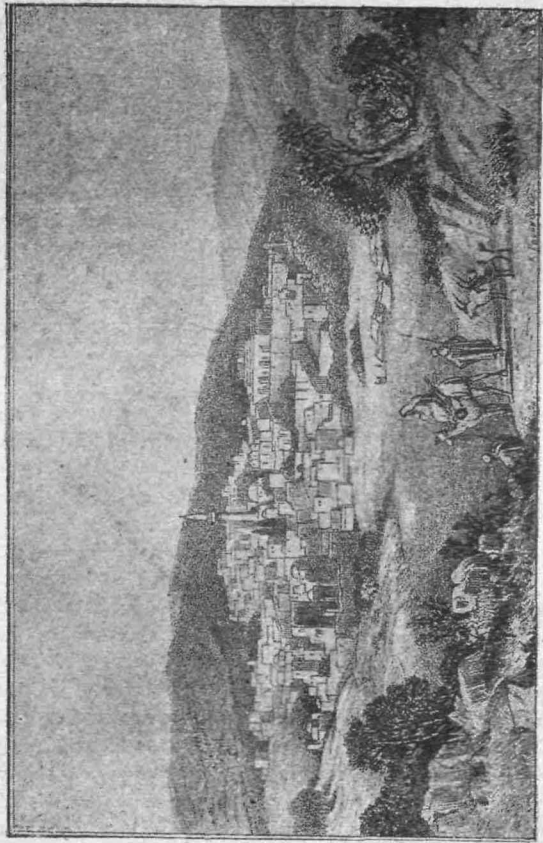
Ἐσκέπτετο οὕτως, τὸ δὲ ὄρολόγιον ἐκτύπα, ἐκτύπα ἐπαναλαμβάνων αὐτὸ τὸ πένθιμον ἤσμα τοῦ φεύγοντος χρόνου. Πολλὰ τοῦ ὑπενθύμιζε τὸ τραγοῦδι ἐκεῖνο. Μίαν, μίαν τοῦ ἐξέθαπτεν ἀπὸ τὰ

βάθη τῶν χρόνων τόσας ἀναμνήσεις, καὶ περνοῦν ἐμπρὸς του πάλιν δλαὶ ἐκεῖναι αἱ σκιαὶ σχηματιζόμεναι ἐκεῖ παρὰ τὴν ἐστίαν του, εἰς πρόσωπα καὶ εἰς πράγματα, χρόνων ἀπομεμακρυσμένων, χρόνων ποῦ ἐπέρασαν καὶ δὲν θὰ γυρίσουν πλέον.

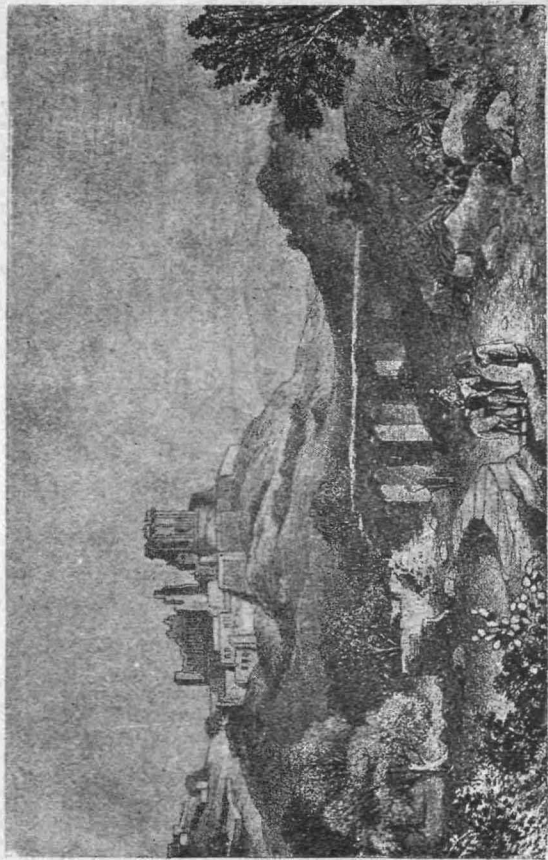
Μία ὅμως ἀνάμνησις διαγράφεται συγχρότερα πάσης ἄλλης. Ἦτο ἡ αὐτὴ νύξ, παραμονὴ τοῦ πολιοῦχου τῆς νήσου εἰς τὴν πατρίδα του, ἐλαιοστεφῆ νήσον τοῦ Ἰονίου Πελάγους, οἱ κάτοικοι εἶχον κοιμηθῆ, ὅπως κοιμῶνται τὴν ὥραν ταύτην εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἰς τὴν μικρὰν, τὴν σκοτεινὴν πόλιν με τὰς στενάς τῆς ὁδοῦς καὶ τὰ παλαιὰ τῆς σπιτία, δὲν ἠκούετο οὐδεμίαν ἄλλαν κραυγὴν, παρὰ μόνον αἱ ἕλακαὶ τῶν σκυλῶν. Ἦ νύξ ἦτο καὶ τότε παγερὰ καὶ ψυχρὸς ἄνεμος ἐθύσα μέσα εἰς τὸν ἐλαιῶνα, ὅστις ἐξείνεντο ὀπισθεν τῆς οἰκίας του. Εἰς τὸ σπιτί του ὄλοι ἐκοιμῶντο. Ὁ γέρον ὑπηρετῆς τῶν, ὁ Μπαρμπά Χαράλαμπος κατάκοπος ἐκ τῆς ἐργασίας τῆς ἡμέρας, ἔρεγγε ἤχυρῶς εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον. Μόνος ἐκεῖνος ἠγρύπνη· δὲν ἠμπόρεσε νὰ κλείσῃ μάτι. Συλλογισμοὶ καὶ τότε τὸν ἐκράτουν μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης ἐξυπνον, ὅπως καὶ σήμερα, ἀλλὰ πόσον διαφορετικοὶ ἦσαν οἱ συλλογισμοὶ του ἐκεῖνοι. Ἦτο τότε δέκα πέντε μόλις χρόνων, με παρειὰς ροδαλάς, με μάτια γαλανὰ μεγάλα, ποῦ ἐνθυσίζαν πάντοτε εἰς τὴν μητέρα του, μίαν εἰκόνα ἀρχαίαν, τοῦ προπάπου του, με ὄχραν μορφήν, με μελαγχολικὸν μειδίαμα, κρεμασμένην εἰς τὴν τραπεζαρία τῶν. Ἐσυλλογίζετο καὶ τότε ὅπως καὶ τώρα, ἤκουε καὶ τότε ὅπως καὶ τώρα τὸ ὄρολόγι του νὰ ἤχῃ μονοτόνως. τότε ὅμως ἄλλη ἐντύπωσις τοῦ ἔκαμε αὐτὸ τὸ τίκ-τάκ. Εἰς τὰ μάτια του ἐμπρός ἐφαίνετο μιὰ μελαχροινὴ, με βαθύτατα μαῦρα μάτια, με παχουλά καὶ ἄσπρα ὄαν γάλα χεράκια, με μειδίαμα ποῦ εἶχε κἄτι τι φωτεινόν, καὶ τὸ φῶς αὐτὸ εἰσέδνε βαθύτατα εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ ἐφώτιζε αἰσθήματα τὰ ὁποῖα καλὰ καλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ προσδιορίσῃ τί ἦσαν. Ἦ εἰκὼν αὐτὴ τῆς μικρᾶς κορασίδος καὶ σήμερον εἶτι τῷ παρίσταται ζωηρὰ, τῆς δὲ νυκτὸς ἐκείνης αἱ λεπτομέρειαι πάλιν ἀναφαίνονται ὡς νὰ ἦσαν χθεσιναί, ἐν ᾧ ἀπὸ τότε ἐπέρασαν πεντήκοντα ὀλόκληρα ἔτη. Ἐνθυμεῖται κάλλιστα εἶτι ὅτι τὸ φῶς τοῦ λύχνου του, τὸν ἐστενοχώρει. Ἦθελε εἰς τὸ σκοτάδι μέσα καὶ με κλειστὰ μάτια νὰ βλέπῃ τὴν θελκτικὴν ἐκείνην κεφαλὴν τῆς κορασίδος καὶ νὰ ἀκούη καθαρὰ καθαρὰ τὴν φωνὴν τῆς, ποῦ τοῦ ἔλεγε λόγια, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχεν ἀκούσει ἄλλοτε, λέξεις ποῦ εἶχαν μέσα τους τέτοια τρυφερότητα, ὥστε τὸν ἔκαμαν νὰ παραλύῃ ὁ λογισμὸς του. Εἶχε περάσει πολὺς καιρὸς ἀφ' ὅτου εἶχε γνωρίσει τὴν παχουλὴν κορασίδα. Εἶχε μεταβῆ εἰς τὸ νησί τους με τὴν μητέρα τῆς, ἰσχνὴν καὶ κάτωχρον

κυρίαν, οἱ ἰατροὶ τῆς εἶχον ὑποδείξει τὴν νῆσον τῶν ὅπως συγκρατήσῃ τὴν διαφεύγουσαν ὑγείαν τῆς. Αἱ οἰκογένειαί των δὲν ἤργησαν νὰ συνάψωσι σχέσεις ἀδελφικὰς. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ἐκείνης ἡ παχουλὴ κορασίς, ἡ μικρούλα Ἑλένη, εὐρίσκετο κάθε ἡμέραν εἰς τὸ σπιτί των ἢ αὐτὸς ἐσυνώδευε τὴν μητέρα του εἰς τὸ ἰδικόν της. Τί εὐτυχίαν ἠσθάνετο τότε· δὲν ἤθελε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ μελαγχολικὸν ἐκεῖνο δωμάτιον, ἐνθα ἐντὸς παμμειγίστη θερμάστρας ἔκαμε πάντοτε πῦρ καὶ ἐντὸς ἀνακλίντρων ἦσαν κερωσμένα διαρκῶς ὀμιλοῦσαι ἢ μῆτηρ του μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Ἑλένης, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν τοῦ δωματίου, ἡ μικρὴ του σύντροφος ἐκέντα, καὶ αὐτὸς ἔμενε πλησίον της. Ἦ νῆσος δὲν εἶχε τότε διασκεδάσεις, δὲν εἶχε θέατρα καὶ ἐξ ἀνάγκης αἱ μακραὶ ὥραι τοῦ χειμῶνος ἐπερνοῦσαν ἐντὸς τοῦ μεγάλου ἐκείνου δωματίου με τὴν αὐτὴν πάντοτε συντροφίαν. Ἦ Ἑλένη κάπου κάπου ἤγειρε ἀπὸ τὸ κέντημά της τὰ μάτια της καὶ ἐθύτιζε τὰ βλέμματά της μέσα εἰς τὰ ἰδικά του. Ἄ, τὰ μάτια ἐκεῖνα, τοῦ ὀμιλοῦν ξένην γλῶσσαν, τὴν ὁποῖαν ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἐμάντευσαν ὅλην αὐτῆς τὴν βαθυτάτην σημασίαν. Δὲν ἐγνώριζε τί συνέβαιναν ἀκόμη μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του. Προσελκύετο ἐκεῖ πλησίον τῆς Ἑλένης, ὡς πεταλοῦδα πλησίον τοῦ λύχνου, ἀπέφευγε πλέον τὰ παιγνίδια, καὶ ὅτε ἤνοιγε τὸ βιβλίον του νὰ ἀναγνώσῃ, ἐλπιμονεῖτο, καὶ ἡ μορφή τότε τῆς παχουλῆς κόρης ἐφαίνετο μετὰ τῶν στίχων τοῦ βιβλίου. Ὁ, τὴν αὐτὴν ἔλεγε γελῶσα περιεστρέφθη ἐν τῇ κεφαλῇ του καὶ ἐπανελάμβανε ἀσυνειδήτως ὅλας τὰς φράσεις τῆς Ἑλένης. Ὅλα τὰ ἀσήμαντα γεγονότα τῆς ἡμέρας τὰ ἀνεμνησθήκετο. καὶ τὰ ἐσχολίαζεν. Ἐνθυμεῖται πόσον ἠγάπα νὰ τῆς κρατῇ τὸ νῆμα τοῦ κεντήματός της καὶ νὰ τὴν βλέπῃ νὰ τυλίγῃ αὐτὸ εἰς κοῦδάρι. Τότε καμμιά φορὰ τὸ λευκὸ τῆς χεράκι ἐπλησίαζε τὴν χεῖρά του. Ποῖαν γλυκεῖαν φουρκιάσιν ἠσθάνετο. Αἶ, καὶ τώρα ἀκόμη τὴν αὐτὴν ἠδονὴν αἰσθάνεται, καὶ ταχύτερον κτυποῦν οἱ παλμοὶ του. Ἄχ, τί δὲν θὰ εἶδεν ἂν ἠμποροῦσε πάλιν νὰ κρατήσῃ ὀλίγας στιγμὰς μόνον τὸ χεράκι ἐκεῖνο μέσα εἰς τὰς χεῖρας του, ἂν ἠμποροῦσε νὰ ἐδίδεπε τῆς φωτεινῆς ἐκείναις ματιαῖς της νὰ βυθίζωνται μέσα εἰς τὰ μάτια του καὶ νὰ ἀκούσῃ τὴν τρέμουσαν ἐκείνην φωνουλά της, ἥτις τῷ εἶπε τόσα ἀόριστα γλυκόλογα τὰ ὁποῖα καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην τοῦ ἀναταράσσον τὴν γυρῶσαν καὶ ἀποξηραμένην πλέον καρδίαν του.

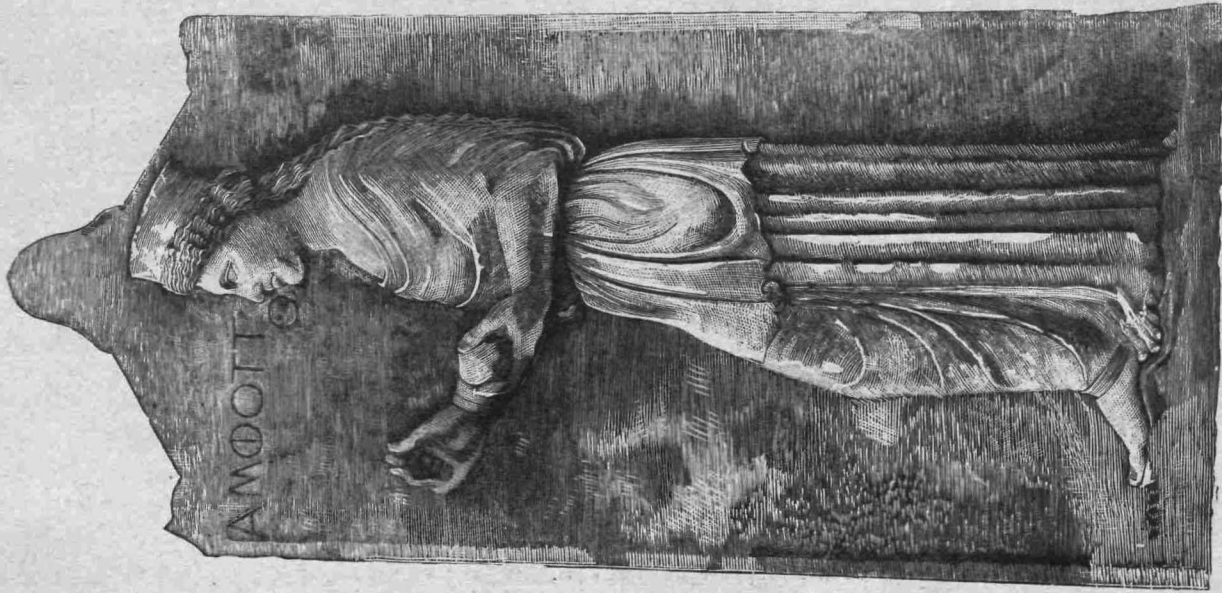
Ἐφ' ὅσον σκέπτεται ἐπὶ τοσοῦτον ἐναργέστεραι ἐπανερχονται αἱ εἰκόνες τῶν οἰχομένων ἐκείνων ἡμερῶν. Ἐνθυμεῖται κάλλιστα ὅτι ὄαν καὶ τὴν νύκτα ταύτην θὰ τὴν ἐδίδεπεν εἰς τὴν ἐκκλῆσιαν. Εἰς τὴν νῆσον ὑπῆρχεν ἡ συνήθεια ἀπὸ αἰῶνων νὰ τελῆται τὴν νύκτα ἡ λειτουργία κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην. Ἄμα θὰ ἐδῆ-

Η ΝΑΖΑΡΕΤ ΕΝΘΑ ΕΓΕΝΝΗΘΗ Ο ΙΗΣΟΥΣ

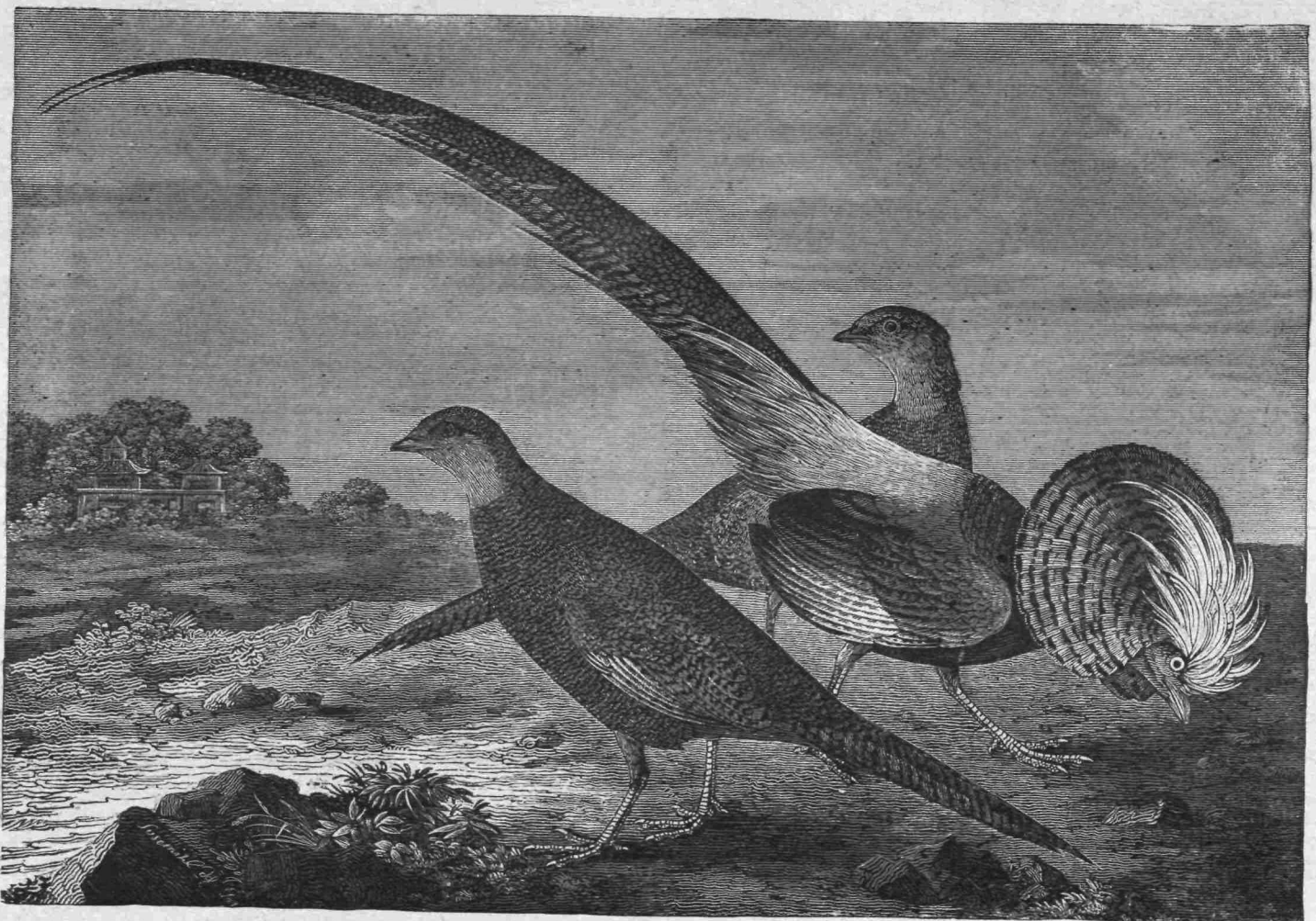
Η ΣΑΜΑΡΕΙΑ ΟΠΟΥ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΕΚΗΡΤΣΕ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΤΟ ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ ΑΝΑΚΛΙΨΘΕΝ ΝΕΚΡΙΚΟΝ ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ
(Ἐκ φωτογραφίας τοῦ αὐτοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Καμπάνη).

Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΝΑΠΟΛΕΩΝ

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΦΑΣΙΑΝΟΣ Ο ΚΟΛΧΙΚΟΣ

μαινεν ή καμπάνα τῶ εἶπεν ὅτι θά μετέβαινε καὶ ἐκεῖνη ἐκεῖ. Μὲ ποῖαν ἀνυπομονήσαν ἀνέμενε τὴν ὄραν ἐκείνην, καὶ ὅμως δὲν εἶχον παρελθεῖ ἢ ὀλίγαι ὥραι ἀφ' ἧς εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸν μέγαλον ἐκεῖνον θάλαμον, ἔνθα συνωμίλουν ἡ μήτηρ του μετὰ τῆς ἐξησθενημένης μητρὸς τῆς Ἑλένης, καὶ συνέπαιζεν ἐκεῖνη μετ' αὐτοῦ. Ἐν τούτοις ἡ προσδοκία ὅτι θά ἐπανέβλεπε τὴν μικρὰν του φίλην, τὸν ἐκράτει ἄγρυπνον εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅτε ὁ κόσμος ὅλος ἐκοιμᾶτο καὶ οἱ σκύλοι μόνον ἐγαύγιζον κάτω εἰς τὴν αὐλήν. Εἶχε στηλώσει τὰ μάτια του εἰς τὴν ἀνθρακίαν ἐρυθροποῦ μαγκαλίου καὶ ἐσχεδίαζε τὸ μέλλον του, στεφανομένον πάντοτε ἀπὸ ἀγάπην, καὶ εἰς ὃ ἐκυριάρχει ἡ γλυκεῖα ἐκεῖνη μορφή, οἱ ὥραι οἱ ἐκείνοι ὀφθαλμοί, αἱ παχουλαὶ ἐκεῖναι χεῖρες τῆς μικρᾶς του συντροφῆς. Περιέγραφεν ἀκόμη καὶ τὰς σκηνὰς τοῦ οἰκιακοῦ του βίου. Εἰς τὸ πατρικὸν του σπῆτι, ἐγειρόμενον ἐπὶ τῆς ἀρμονικῆς ἐκείνης παραλίας, μὲ τὰ ἀρχαῖα ἐνετικά δωμάτια, μὲ τὴν φωτιὰν σπηθιρίζουσαν, ἐβλέπε τὴν Ἑλένην ἀναγινώσκουσαν τὰ μικρὰ του ἀγγελοῦδια, ἐνῶ αὐτὸς μέσα εἰς τὴν εὐτυχιαν ἐκείνην, ἡ ὁποία θά τὸν περιεκύκλου, θά ἐσχεδίαζε ποιήματα καὶ θά συνεκίνη τὴν Ἑλλάδα, καὶ ποῖος ξέρει μὴ ἡ φήμη ἔφερε τὸ ὄνομά του μακρὰν, πολὺ μακρὰν τῆς πτωχῆς του πατρίδος. Αὐτὴ ἡ θελκτικὴ εἰκὼν, ἡτο τόσον ζωηρά, ὥστε καὶ τώρα ἀκόμη ἀναφαίνεται μὲ ὄλην τῆς τὴν δύναμιν, τώρα ποῦ πεντήκοντα χρόνοι ἐπέρασαν καὶ ἐσόμευσαν πρὸ αὐτῆς ὄλην τὴν ἀχλύν.

Βυθισμένος εἰς τὰ ὄνειρα ταῦτα, μεθυσμένος εἰς τὴν φανταστικὴν αὐτὴν εὐτυχίαν δὲν ἠσθάνθη τὴν ὄραν διερχομένην καὶ μόνον ἡ καμπάνα τῆς γειτονικῆς ἐκκλησίας τὸν ἐτίναξε τῆς κλίνης του, καὶ εὐρέθη ἔξω εἰς τὸν δρόμον. Σκοτάδι βαθὺ ἡπλοῦτο πανταχοῦ· μακρὰν εἰς μίαν γωνίαν τῆς ὁδοῦ φανὸς ρυπαρὸς κρεμάμενος ἐπὶ προεχούσης σιδηρᾶς ράβδου ἔχυνε ἀσθενὲς φῶς, καὶ ἐσειετο ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Μετὰ μικρὸν ὅμως αἱ οἰκίαι ἤρξαντο φωτιζόμεναι καὶ ἀσυνήθως παρετρεῖτο ἐν αὐταῖς κινήσις· θύραι μετ' ὀλίγων ἠκούσθησαν ἀνοιγόμεναι, καὶ ἀνθρωποειξήρχοντο κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας τὰ χαρτοφάναρα, τὰ ὁποῖα τοὺς ἐφώτιζον τὸν δρόμον τὸν ὀδηγοῦντα εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἀκόμη τοῦ φαίνεται ὅταν νὰ περνᾷ τὴν στιγμὴν ταύτην προστά του ὁ σιδὸρ Σπύρος, συμβολαιογράφος ἀρχαῖος, φέρον κάθε ὀρθότην πεπαλιωμένην βελάδα, καὶ ὁ βραχὺς τὸ ἀνάστημα διδάσκαλος μὲ τὸ μπουνοῦζι, οἰκογενειακὴν ἀνάμνησιν τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Τὶ κινήσις μυστικὴ διεχύθη αἰθνηςκαθ' ἅπασαν τὴν μικρὰν πόλιν. Ψιθυρισμοὶ ἀπομακρυσμένοι ἤρχοντο ἀπὸ τὰς ἄλλας συνοικίας, καὶ ἠκούοντο βαρέα τὰ βήματα ἐπὶ τῶν λιθοστρωτῶν κατερχομένων διὰ τὴν ἐκκλησίαν κατοίκων. Ἐκτακτον γόητρον ἐξήσκουν τότε ἐπ' αὐτοῦ ὅλα ταῦτα. Τοῦ ἡτο σεβαστὴ καὶ ἡ βελάδα τοῦ σιδὸρ Σπύρου καὶ τὸ μπουνοῦζι τοῦ διδασκάλου. Ὅλοι αὐτοὶ ἤρ-

χοντο εἰς τὴν Παναγίαν. Ἡ ἀρχαῖα ἐκκλησία ἡτο σκοτεινὴ καὶ αἱ μορφαὶ τῶν ἀγίων σκυθρωπαὶ καὶ καταπεπονημένα. Ἡ φωνὴ τοῦ γηραλέου πρωτοψάλτου, μοναχοῦ, μὲ μαῦρον λερῶμένον σκουῖον, ἀντήχει, εἰς δὲ τὰ στασίδια κατεσκληκῶτα γερόντια ἐπανελάμβανον σιγὰ τοὺς ψαλμοὺς τούτους, ἐνῶ μικροὶ παῖδες, μὲ μεγάλας βελόνας προσεπάθουν κρύψα νὰ ράψουν τὰ φορέματα δύο γραιδιῶν. Ἐνθυμῆθη ὅτικαὶ αὐτὸς ἔραψε ποτὲ τὴν σιόρα Τονίνα, μὲ γραίαν θείαν του. Ἀ, τί γέλοια ἔκαμε ὅταν τὴν εἶδε νὰ βλασφημῆ καὶ νὰ ἀναθεματίζη· ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Ἰρηγόρης ἐσυλλογίζετο μόνον τὴν Ἑλένην καὶ συγκεχυμένην, ὡς βόμβος, ἐφθασεν ἡ φωνὴ τοῦ ψάλτου μέγρις αὐτοῦ. Αἱ ὥραι ὅμως παρήρχοντο καὶ ἡ Ἑλένη δὲν ἐφαίνετο. Ὁραὶ αἱ ὁποῖαι τῶ ἐφάνησαν ἀτελείωτοι. Ἀψῆσε τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸν θόρυβόν τῆς καὶ μετέβη ἐξωθεν τῆς οἰκίας τῆς Ἑλένης. Τὰ παράθυρα ἦσαν φωτισμένα· εἰς τὸν ἀπέναντι τοῖχον διεγράψοντο σκιαὶ κινουμένων ἐντὸς ἀνθρώπων. Εἰς μάτην ἀνέμενεν ἐπὶ ὀλόκληρον ὄραν μίπως ἴδῃ ἀνοιγομένην τὴν θύραν. Ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὸν οἶκόν του καὶ ἐκοιμήθη. Ὅτε ἐξύπνησεν ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας ἔκρουε πενήθιμος. Ἐτοῖ ἐκρουε πάντοτε ὁσάκις ἀπέθνησκε κανεὶς εἰς τὴν νῆσον. Ὁ γέρο-Χαραλάμπης τοῦ εἶπε ὅτι βαρεῖ τὸ σήμαντρον λυπητερά γιὰ τὴν νύχτα ἐξαφνα ἀπέθανε ἡ ἄρρωστη Κυρά. Ἡ ἄρρωστη Κυρά ἡτο ἡ μήτηρ τῆς Ἑλένης.

Ἡ εἰδήσις αὕτη τοῦ ἐφάνη ὅταν νὰ τοῦ ἀπέσπα ἀπὸ τὰ στήθη του τὴν καρδιά του. Καὶ ἡ θλίψις αὕτη δὲν ἐγεννᾶτο μόνον ἐκ τοῦ θανάτου τῆς ὡχρᾶς ἐκείνης γυναικὸς, τὴν ὁποῖαν ἀπὸ πολλοῦ ἤρχισε νὰ σύγχρη μετὰ τῆς μητρὸς του, ἀλλὰ καὶ τὸ προαισθημα ὅτι θά ἐγκαταλείπῃ τὴν νῆσον τῶν ἡ μικρὰ του σύντροφος, ἀνευ τῆς ὁποίας τοῦ ἐφαίνετο ὅτι δὲν θά ἠμποροῦσε πλέον νὰ ζήσῃ. Αὐτὸ ποῦ προησθάνθη συνέβη μετὰ τινὰς ἡμέρας. Ἰηραῖος κύριος ἤλθε μαυροφορεμένος καὶ ἐπῆρε μαζί του τὴν Ἑλένην, ἡ ὁποία καθ' ὄλην αὐτὴν τὴν διάρκειαν ἔμενεν πλησίον τῆς μητρὸς του. Ἐνθυμεῖται τὴν ὁπέραν ἐκείνην ποῦ ἔμεινεν ἀπολιθωμένος εἰς τὴν παραλίαν τοῦ λιμένου βλέπων τὸ πλοῖον χανόμενον εἰς τὸ πέλαγος. Τὸ πλοῖον ἐκεῖνο τοῦ ἔπερνε κάθε χαρὰ, τοῦ ἔπερνε τὰ πρῶτα γλυκά του αἰσθήματα, τὰ πρῶτα ὄνειρά του, τὴν πρῶτην ἀγάπην του. Ἀγάπην τῆς ὁποίας μέσα εἰς τὸν κύκλον τῶν πεντήκοντα χρόνων, τὰ ὁποῖα διέρρουσαν ἐνώπιόν του, δὲν εἶρε πλέον τὴν δύναμιν τῆς, οὔτε ἠσθάνθη πλέον τὸ ἀνέκφραστον θέλητρόν τῆς.

Ἐνθυμεῖται, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνθυμηθῆ αὐτὴν τὴν νύκτα ποῦ εὐρίσκειται κατάμονος εἰς τὴν κάμαρά του, τὰ περασμένα χρόνια του, καὶ μία κατόπιν τῆς ἄλλης περνοῦν αἱ εἰκόνας τοῦ βίου του, εἰκόνας ὧν τὸ κύριον πρόσωπον ὑπῆρξε πάντοτε αὐτὸς ὁ ἴδιος. Ξαυθαὶ καὶ μελαχροινὰ κεφαλαὶ ἀναζοῦν ἐνόπιόν του· νομίζεις ὅτι τὰς ἐξεγείρει ἀπὸ τὰ βάθη τῶν ἐτῶν, ἀπὸ τὰ σκότη τῶν

τάφων, αὐτὸς ὁ ἦχος τοῦ ὄρολογίου του, αὐτὸ τὸ ἀδιάκοπον τραγοῦδι τοῦ φεύγοντος χρόνου. Καὶ παρουσιάζονται θαλαραὶ, ἀκμαῖαι, ὅπως τὰς ἐγνώρισεν, ὅτε εἶχον τὴν χρυσαύγιαν εἰς τὴν κόμην τῶν, καὶ τὰ ρόδα εἰς τὰς παρεῖας τῶν. Αἰσθάνεται εἰς τὰ ὄτα του θροοῦσας γλυκεῖας φράσεις καὶ εἰς τὴν παρεῖαν του εὐώδεις ἀναπνοάς. Μέσα εἰς τὰς νεκράς αὐτὰς κεφαλὰς βλέπει μίαν ἄλλην μὲ λευκὴν κόμην, μὲ σεμνὸν παράστημα, μὲ μειδιάμα καταπεπονημένον, αὕτη δὲ διαγράφεται ζωηρότερον τῶν ἄλλων. Εἶναι ἡ μήτηρ του. Τὸ αὐτὸ μελαγχολικὸν μειδιάμα προσπαιζει εἰς τὰ χεῖλη τῆς, καὶ τὰ αὐτὰ δάκρυα λάμπουν, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἔτοιμα νὰ ρεῦσουν διὰ πᾶσαν θλίψιν. Τὸν πατέρα του μόλις τὸν ἐνθυμεῖται. Ἐνθυμεῖται μόνον ἕνα εὐρύκοιτῶνα εἰς τὸν ὁποῖον ἐκοιμᾶτο πλησίον τοῦ πατρὸς του, μὲ τὸν ἐρυθρὸν τάπητα καλύπτοντα τὸ βᾶθος τοῦ τοῖχου. Κάθε βράδην παρτηρεῖ καὶ ἐβλεπε νέας μορφάς, ἄλλα ἄνθη καὶ ἄλλα πτηνὰ κεντημένα ἐπ' αὐτοῦ. Τί χαρὰν, μὰ τί χαρὰν εἶχεν ὅτε καμμιά φορὰ τοῦ ἐπέτρεπον νὰ ρίπτῃ μέσα εἰς τὴν ἐστίαν τὰς κουτσούρας τῶν ἐλαιοδένδρων! Πλησίον εἰς ἐκείνην τὴν φωτιὰν ἐνθυμεῖται ὅτι ἡ θεία του Τονίνα ἐδιάβαζε δι' εἰκοστὴν ἡορὰν μεγαλοφώνως τὴν Γενοῦβησαν. Πόσον ἐκλαυεν εἰς τὰ πεθήματα τοῦ μικροῦ Δολῶρου.

Ναὶ ἐκλαυσα πολὺ, ἐψιθύρισεν ὁ Κύρ Ἰρηγόρης, ἐγερθεὶς τοῦ καθίσματός του καὶ ἀρχίσας νὰ περιπατῆ ἐν τῷ δωματίῳ, Ναὶ ἐκλαυσα πολὺ τότε. Ὅλα αὐτὰ ἀλήθεια μὲ συνεκίνουν· ἐκείνη τὴν ἡλικίαν.

Τὸ καϊμένο τὸ σπῆτι του, μὲ τὴν μεγάλην του τραπεζαρίαν, μὲ τὴν μεγάλην πολυθρόνα ἔνθα ἀνεπαύετο ἡ μητέρα του, πόσον εὐμορφὸ ἡτο. Τώρα καὶ τὸ σπῆτι του τὸ κατέχει ἄλλος, καὶ ἡ μήτηρ του ἀναπαύεται μακρὰν, πολὺ μακρὰν εἰς τὴν λευκὴν ἐκκλησίαν τῆς μικρᾶς του νῆσου. Καὶ ὅμως εἰς αὐτὸ τὸ σπῆτι ἐπιθυμεῖ, ἔστω γιὰ μίαν μονάχα στιγμὴν νὰ μείνῃ ὅταν μικρὸ παιδί, νὰ ἴδῃ τὴν μητέρα του, νὰ προστριβῆ εἰς τὰ γόνατά τῆς, νὰ κρατήσῃ καὶ πάλιν μετὰ τῶν τεταμένων παλμῶν του τὸ νῆμα τοῦ κεντήματος τῆς Ἑλένης του καὶ νὰ βυθίζῃ εἰς τὰ βαθύτατα μελανὰ ὄμματά τῆς τὰ βλέμματά του. Ὡ πῶς τὸ ἐπιθυμεῖ, πῶς τὸ ἐπιθυμεῖ τοῦτο.

Πῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ξαναγεῖρη πάλιν αὐτὴ ἡ εὐτυχία; ἐρωτᾷ ἡ ψυχὴ τοῦ γέροντος.

Καὶ ὅμως ἔτι μίαν χειμερινὴν νύκτα ἐφαντάσθη τὸ μέλλον του. Δὲν ἤθελε αὐτὸς ἀπομεμονομένος νὰ περάσῃ τὴν ζωὴν του. Μέσα εἰς ἐκείνην τὴν μισοσκότεινην τραπεζαρίαν, κυκλοῦμενος ἀπὸ παιδάκια χαριτωμένα, ἔχων εἰς τὸ πλευρὸν τὴν Ἑλένην του, ἤθελε νὰ ἐπερνοῦσεν ὄλην τὴν ἡ ζωὴν. Τίποτε ὅμως ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἐπόθησε δὲν ἐπραγματοποιήθησαν. Ἐρημος καὶ ἐξεντευμένος ἐπέρασε ὄλην τὴν ζωὴν. Σὲ χώρας μακρυναῖς ἐμαράνθη ἡ νεότης του καὶ ἐλευκάνθησαν αἱ τρίχαις του. Ὅλοι ἐν τῷ μετὰξυ ἀπέθανον. Ποῖος ξέυρει τί ἐγένεε καὶ αὐτὴ ἡ κορασίς ποῦ ἐξύπνησεν εἰς

τὴν ψυχὴν τοῦ τὰ πρῶτα ὄνειρα, τὰς πρῶτας ἐλπίδας, τοὺς πρῶτους τοῦ στίχους. Γέρον τῶρα, πτωχός, κατὰ μόνος περὶ τὰς τελευταίας τοῦ ἡμέρας μέσῃ εἰς αὐτοὺς τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ δωματίου τοῦ καὶ εἰς τὴν ἡδ' ἡδ' ἡδ' νυκτός, βλέπει νὰ περνοῦν αἱ σκιαὶ πεντήκοντα χρόνων. Καταπεποννημένος ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τούτων ὁ κύριος Γρηγόρης ἐπεσεν ἐπὶ τῆς κλῆνης τοῦ. Ἡ λάμπα δι' ὅλης τῆς νυκτός καίονσα ἐφεγγεν ἀσθενῶς πλέον καὶ μετ' ὀλίγον ἐσβέσθη ὀλοτελῶς. Ἄλλ' ἐν τῷ δωματίῳ δὲν ἦτο πλέον σκότος. Ἐγλυκοχάραξε το φῶς εἰσέδουε μέσα τῶν ἐφθαρμένων παραπετασμάτων, ἀποδιῶκον τὰς νυκτερινὰς ἐκείνας σκιάς καὶ ἐφώτιζε τὴν μορφήν τοῦ γέροντος, ὅστις κοιμᾶται ἡσυχῶς. Ποῖος ξέρει μὴ εἰς τὸν ὕπνον τοῦ ἴσως ζωντανεύουν οἱ πόθοι τοῦ καὶ μεταφέρεται εἰς τὴν νῆσον τοῦ καὶ γίνεται παιδάκι πάλιν, προστριβόμενος εἰς τὰ γόνατα τῆς μητρός τοῦ, καὶ κρατῶν τὸ νῆμα τοῦ κεντήματος τῆς Ἑλένης τοῦ, ἐνῶ τὸ ὀρολόγιον ἐξακολουθεῖ ἐπὶ τῆς τραπέζης ψάλλον τὸ μονότονον τοῦ φεύγοντος χρόνου τραγουδι.

ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ

(συνέχεια)

Ἡμπορῶ νὰ ἴδω ἄνθρωπον πίπτοντα ἐκεῖ ἐνώπιόν μου, οὐδ' ἀπλῶς θὰ κύψω νὰ ἴδω τί ἔχει. . . Θέλω νὰ ζήσω, ἐγώ. . . Τί ωραιότερον τῆς ζωῆς. . . » Μετὰ τινὰ δὲ διακοπήν, ἐπανέλαθε :

— Δὲν κάμνω πλέον τὸν ἱατρόν, ἀλλ' εἶμαι πάντοτε ἱατρός, διατηρῶ ἔτι ἐκεῖνο τὸ κατηραμένον ὄνομα τῆς διαγνώσεως τῶν ἀσθενειῶν. Καὶ τὸσον μάλιστα πολὺ, ὥστε βλέπω ὅσημέρῃ προσεγγίζουσιν τὴν συγκοπήν, ἣτις ἅμα φθάση, οὐδὲν πλέον θὰ δύναται νὰ μ' ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ζωὴν.

— Αὐτὸ εἶνε τρομερὸν, ἐψιθύρισε ὁ Νουμάς, ὅστις ἠσθάνετο ἑαυτὸν ὀχιωρῶντα, καὶ φιλόζωος, ὡς ὅλοι οἱ Μεσημβρινοί, ἀπεμακρύνετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοῦ ἐπιφόβου σοφοῦ, ἀπέστρεφε τὸ πρόσωπον ἐκ φόβου μὴ ἐπ' αὐτοῦ ἀναγνώσῃ ἐκείνος τὸ προῶν γέγραμμενον προσεχούσῃ θανάτου.

— Ἄ! αὐτὸ τὸ τρομερὸν διαγνωστικόν, διὰ τὸ ὅποιον ὅλοι μὲ φθονοῦσι, πόσον μὲ λυπεῖ, πόσον καταθλίβει τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου μου. . . Γνωρίζω ἐνταῦθα μίαν ταλαίπωρον κυρίαν, τῆς ὁποίας ὁ υἱὸς ἀπέθανε πρὸ δέκα ἐτῶν ἐκ φθίσεως τοῦ λάρυγγος. Ἦδη ἐπανευρίσκω τὴν αὐτὴν μητέρα μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς, καὶ δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι ἡ παρουσία τῶν δύο αὐτῶν δυστυχῶν μοὶ προξενεῖ περισσότερον κακὸν παρ' ὅσον καλὸν μοὶ προξενοῦν τὰ λουτρά. Μὲ παρακολουθοῦσι, θέλουσι νὰ μὲ συμβουλευθῶσι, καὶ ἐγὼ ἀρνούμαι διαρρήδην. . . Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξετάσω ἐκείνην τὴν νέαν. Ἀρκεῖ ὅτι τὴν εἶδα πρὸ τινῶν ἡμερῶν νὰ καταβροχθίζῃ ἀπλήστως

ὀλόκληρον πινάκιον βατομούρων, ὅτι εἶδον τὴν χεῖρά τῆς, ἣν ἐστήριζεν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς, χεῖρα λειπόσαρκον μὲ κυρτοὺς ὄνυχας, ἀνεγειρομένους ἄνωθεν τῶν δακτύλων, ὡσεὶ μέλλοντας ν' ἀποσπασθῶσιν αὐτῶν. Πάσχει ἀπὸ τὴν φθίσειν, τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς, θ' ἀποθάνῃ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐνὸς ἔτους. . . ἀλλ' ἄς τῇ τὸ εἶπωσιν ἄλλοι. Ἐδῶσα ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ κτυπήματα ταῦτα, τὰ ὁποία εἶτα ἐστρέφοντο κατ' ἐμοῦ. Δὲν θέλω πλέον.

— Ὁ Ρουμεστάν εἶχεν ἐγερθῆ, ἐπτοημένος.

— Γνωρίζετε τὸ ὄνομα τῶν κυριῶν αὐτῶν, ἱατρί;

— Ὅχι! Μοὶ ἔστειλαν τὸ ἐπισκεπτήριον τῶν, ἀλλ' οὔτε κἀν νὰ τὸ ἴδω ἠθέλησα. Γνωρίζω μόνον ὅτι διαμένουσιν εἰς τὸ ἴδιον ξενοδοχεῖον μὲ ἡμᾶς.

Καὶ αἰφνης, παρατηρῶν εἰς τὸ ἄκρον τῆς δειροστοιχίας :

« Ἄ! Θεὲ μου, ἰδοὺ αὐταὶ! . . . Φεύγω. . . Χαίρετε. »

Εἰς τὸ ἄκρον τῆς δειροστοιχίας, ὅπου ἐβλέπε τις φαῖδρά συμπλέγματα τῶν πολυχρόνων ἐσθήτων καὶ τῶν κινουμένων ἀλεξηλιῶν, εἶχον ἀποσπασθῆ ἀπὸ τινος ὀμίλου αἱ κυρίαὶ Λε Κεσνοὰ καὶ συνομιλοῦσαι προῦχώρουσαν πρὸς τὸν Νουμᾶν.

— Μὲ ποῖον συνωμιλεῖτε, Νουμᾶ ; Μοὺ ἐφάνη ὅτι ἦτο ὁ Βουσεσέρω.

Ἰστατο ἐνώπιόν τοῦ πλήρης γοητείας καὶ νεανικῆς φαειρότητος, ἣτις διεσκεδάζε βαθυμῶδον τοὺς περὶ τῆς ὑγείας τῆς φόβους τῆς μητρός τῆς, ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς ὁποίας ἐφαίνετο ἤδη ἐπανθοῦν μεϊδιάματι ἡδονῆς.

— «Μάλιστα ἦτο ὁ Βουσεσέρω, ὁ ὁποῖος μοὶ διηγείτο τὴν δυστυχίαν τοῦ. . . Εἶνε πολὺ ἄσχημα, ὁ ταλαίπωρος! . . . »

Καὶ θεωρῶν αὐτὴν ὁ Νουμάς ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν :

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε τρελλός. Αὐτὸ τὸ ὅποιον λέγει εἶνε ἀδύνατον. Φαίνεται, ὅτι τὸν ἴδιον αὐτοῦ θάνατον διαγιγνώσκει εἰς τοὺς ἄλλους. »

Μετὰ τινὰς ἡμέρας αἱ κυρίαὶ Λε Κεσνοὰ ἀνεχώρουσαν διὰ Παρισίους, περατωθείσης τῆς ὑδροθεραπείας τῆς Ὀρτενσίας.

Ὁ δὲ Νουμάς ;

«ὦ! αὐτὸς ἐσκόπευε νὰ διαμεῖνῃ μίαν ἢ δύο ἔτι ἐβδομάδας ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὴν ὑδροθεραπείαν καὶ ἐπωφελοῦμενος τῆς μονώσεως, εἰς ἣν θὰ κατέλειπεν αὐτὸν ἡ ἀναχώρησις τῆς Ὀρτενσίας καὶ τῆς μητρός τῆς, συντάξῃ τὸν περίφημον ἐκείνον λόγον.

Τοὺς πάντας ἐλύπει ἡ ἀναχώρησις τῆς Ὀρτενσίας. Εἶχε κατακτήσει τὰς συμπαθείας ὄλων. . . Καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν πόσαι τεταμέναι χεῖρες συνωθοῦντο περὶ τὴν ὀδοπορικὴν ἄμαξαν, ἣς ἐπέβαινε. Αἱ νεάνιδες τὴν ἠσπάζοντο, λέγουσαι ; «Μαζῆ σου φεύγει καὶ ἡ φαειρότης ἀπ' ἐδῶ»

Ἡ Ὀρτενσία οὐδὲ λέξιν ἐπρόφερε, φο-

βουμένη μὴ ἀναλυθῆ εἰς δάκρυα.

«Χαίρετε, χαίρετε ὅλοι! »

XI

Ο ΔΙΑ ΤΟΝ ΘΕΜΕΛΙΟΝ ΛΙΘΟΝ ΛΟΓΟΣ

Θέλω νὰ γέινω περισσότερὰ καὶ νὰ πετάξω πολὺ ἤγλα. . .

Διὰ τῆς λεπτῆς φωνῆς τῆς ἐψάλλε τὴν πρῶτην ταύτην ἢ μικρὰ Βασσελερὺ ἰσταμένη πρὸ τινος καθρέπτου καὶ ἀποτελειούσα τὸν καλλωπισμὸν τῆς. Ἐφερε κυανὴν ἐνδυμασίαν, λίαν συνεσφιγμένην καὶ ἰδιαιτέραν διὰ τὰς ἐκδρομάς. Κάτωθεν περιέμενε ἐζευγμένον τὸ μικρὸν ὄχημα καὶ ὀλόκληρος ὁμάς νεανιῶν, οἵτινες ἐμελλον νὰ συνοδεύσωσιν αὐτήν.

Ὅτε σχεδὸν ὁ καλλωπισμὸς τῆς ἦν περὶ τὸ τέλος, ἐκρουσέ τις τὴν θύραν τοῦ δωματίου τῆς.

— Ἐμπρός!

Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ρουμεστάν λίαν συγκινημένος καὶ τείνων αὐτῇ μέγαν φάκελλον, τῇ λέγει :

— Ἰδοὺ κυρία. . . ἀναγνώσατε. . . ἀναγνώσατε. . .

Ἦτο τὸ συμβόλαιον, δι' οὗ εἰσῆγετο ἡ Ἀλίκη Βασσελερὺ εἰς τὴν Ὀπεραν τῶν Παρισίων διὰ πέντε ἔτη, μετὰ τῆς μηνιαίας ἀμοιβῆς, ἣν ἐκείνη ἐζήτηε κλπ. Ἀφοῦ προσεκτικῶς ἀνέγνωσεν αὐτὸ, ἄρθρον πρὸς ἄρθρον, μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς χονδρῆς τοῦ Καδαλλίαι ὑπογραφῆς, τότε, καὶ μόνον τότε, προῦχώρησε πρὸς τὸν ὑπουργὸν καὶ ἀνεγείρασα τὸν πέπλον, δι' οὗ εἶχε περισφίξῃ τὸ πρόσωπον πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῆς ἐκδρομῆς, τῇ λέγει προσκολληθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ :

— Εἰσθε καλός. . . σὰς ἀγαπῶ. . .

Τοῦτο καὶ μόνον ἤρκει ὅπως ἐπιφέρῃ τὴν λήθην εἰς ὅλας τὰς θλίψεις, ἄς τὸ συμβόλαιον τοῦτο ἠδύνατο καὶ ἐμελλε νὰ τῇ ἐπιφέρῃ. Ἐν τούτοις συνεκράτησεν ἑαυτὸν καὶ προσποιηθεὶς τόνον ψυχρὸν προσέθηκε :

— Ἦδη, ἀφοῦ ἐκράτησα τὸν λόγον μου, ἀποχωρῶ. . . Δὲν θέλω νὰ χαλάσω τὴν ἐκδρομὴν σας. . .

— Τὴν ἐκδρομὴν μου ; . . . Ἄ! μάλιστα, εἶνε ἀληθές. . . Ὅθ' ὑπάγωμεν εἰς τὸν πύργον τοῦ Βαγιαέρ.

Καὶ περιπτύξασα τὸν λαιμὸν τοῦ διὰ τῶν βραχιόνων τῆς, προσέθηκε τρυφερῶς :

— Ὅθ' ἔλθετε μαζῆ μας. . . ὦ! ναί, ναί! . . .

Ἐπέψαυε τὸ πρόσωπόν τοῦ διὰ τῶν μακρῶν βλεφαρῶν τῆς, καὶ ἀρωματώδης πνοὴ ἵπτατο περὶ αὐτόν.

— Μαζῆ μὲ ἐκείνους τοὺς νέους ; . . . αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον. . . Τὸ ἐσκέφθητε καλά ; . . .

— Ἐκείνους τοὺς νέους ; . . . Οὔτε ἔχω ἀνάγκην. . . Νὰ ἡ ὥρα. . . τοὺς κοροϊδεύω ὅλους. . . Ἡ μητέρα θὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ ὅτι δὲν θὰ ἔλθουν μαζῆ. . . ὦ! εἶνε τὸσον συνειθισμένοι εἰς αὐτὰ. . . Πήγαίνε μητέρα. . .

— Πηγαίνω, εἶπεν ἡ μήτηρ Βασσελερὺ, προχωροῦσα ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου, μὲ βαθεῖαν ὑπόκλισιν.

— Νά φυλάξουν καὶ ἐν ἄλογον διὰ τὸν Βομπάρ, προσέθηκεν ἡ μικρά, θά ἔλθῃ μαζί μας. Καὶ ὁ Νουμάς, μεμαγευμένος, ἀπήλαυσε τὴν ἀνέκφραστον ἠδονὴν νὰ λάβῃ παρατεταμένον φίλημα, συνοδευόμενον ὑπὸ μειδιάματος πολλὰ ὑποσχομένου, μεθ' ὃ ἡ Ἀλίκη ἀπεσπάσθη αὐτοῦ.

— Ἐμπρός, γλίγωρα νὰ ἐνδύητε... εἶνε ἄργχ.

Ζωηρά ἐπεκράτει ἐν τῷ ξενοδοχείῳ κίνησις ὅλοι ἐσπευδον κρυπτόμενοι ὄπισθεν τῶν παραπετασμάτων τῶν παραθύρων νὰ ἴδωσι τὸν Ρουμestάν ἐν τῇ ἀμάξῃ ἀπέναντι τῶν δύο Βασσελερύ.

— Ὁ Βομπάρ ἄργει, τί κάμνει ἐπιθύριζεν ὁ Νουμάς, ἀνυπομονῶν ν' ἀναχωρήσῃ καὶ ἀποφύγῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ βλέμματα. Εἰς τὸ παράθυρον τοῦ πρώτου πατώματος ἐπεφάνη ἡ κεφαλὴ τοῦ Βομπάρ.

— Προχωρεῖτε... θά σᾶς φθάσω.

Ὅσκι τὸ σύνθημα τοῦτο περιέμενον, ἐξέκίνησαν οἱ ἵπποι, κροτούντων τῶν ἐπ' αὐτῶν κωδωνίων, καὶ διὰ τριῶν ἀλμάτων διέσχισαν τὸν κήπον, διήλθον πρὸ τοῦ Λουτρῶνος.

Ὅποθεν διέρχεται ἡ ἀμαξά, ὅλοι ἀναγνωρίζουσι τὸν Νουμᾶν καὶ τὸν χαιρετίζουσι μετὰ σεβασμοῦ, οἱ πῖλοι ὑψοῦνται εἰς τὸν ἀέρα, ἐνῶ αἱ δύο κυρίαί, λίαν ὑπερήφανοι, διατηροῦσι στάσις ἀξιοπρεπῆ, ἐνοουσαὶ καλῶς τὴν τιμὴν, ἣν περιεποιεῖ αὐταῖς ὁ Νουμάς.

Ἡ ὥρα παρέρχεται καὶ ὁ Βομπάρ δὲν φαίνεται. Ἐκπλήττονται, ὀργίζονται. Τέλος ἐντος νέφους κονιορτοῦ ἐπιφαίνεται ἡ κεφαλὴ τοῦ Βομπάρ, με λευκὸν καπελλίνον ἐν εἶδει σκαφάνδρου, ἐν χρῆσῃ παρὰ τῷ ἀγγλοῦνδικῷ στρατῷ.

Ὁ Βομπάρ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν με ὕψος τραγικόν. Προφανῶς θά ὑπέφερε πολλὰ με τὸν ἵππον του κατὰ τὴν ἀναχώρησιν, καὶ θά ἔδωκε κακὴν ιδέαν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ ξενοδοχείου περὶ τῆς ἰσορροπίας του, καὶ τοῦτο ἐμαρτύρει μέγα ἐπὶ τῶν νώτων του στῶμα κονιορτοῦ.

Ἀτίθαστος ἵππος, εἶπε χαιρετῶν τὰς δύο κυρίας, ἐνῶ ἡ ἀμαξά ἐκινεῖτο πρὸς ἀναχώρησιν, πολὺ ἀτίθαστος, ἀλλὰ τὸν ἔκαμα νὰ προχωρήσῃ.

Τόσῳ δὲ καλῶς τὸν εἶχε κάμει νὰ προχωρήσῃ, ὥστε ἤδη δὲν ἤθελε πλέον οὐδὲ βῆμα πρὸς τὰ ἔμπρός νὰ κάμῃ, ὀρθούμενος καὶ περιστρεφόμενος ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειάς τοῦ ἀναβάτου.

Ἡ ἀμαξά εἶχεν ἤδη προχωρήσει.

— Θά ἔλθῃς, Βομπάρ :

— Προχωρεῖτε... θά σᾶς φθάσω... εἶπε καὶ αὐτίς, εἶτα δ' εἶδον αὐτὸν δευθυνομένον ἐν μεγίστῳ καλπασμῷ πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἀρβιλλάρ. Καὶ δὲν ἐσκεφθησαν πλέον περὶ αὐτοῦ.

Ὁ Ρουμestάν δὲν εἶχε ποτε ἴδει χώραν περικαλλεστέραν. Ἦτο εἰς τὸ ζενίθ τῆς εὐτυχίας.

«Τί ὠραία προῦ εἶνε» ἔλεγεν ἡ αἰδὸς...

«Πόσον σᾶς ἀγαπῶ» ἀπήντα ἐκεῖνος.

Εἰς τὸν τελευταῖον σταθμὸν ὁ Βομπάρ συνήτησεν αὐτίς αὐτοῦς, πεζός, σύρων ὄπισθεν τοῦ τὸν ἵππον, «αὐτὸ τὸ ζῶον εἶνε παράδοξον» εἶπε, καὶ δέσας αὐτὸν ὄπισθεν τῆς ἀμάξης, ἐπέβη καὶ οὗτος αὐτῆς. Οὕτω δὲ προὐχώρησιν πρὸς τὸν Πύργον, Βαγιάρ.

Ἵππρέτρια ἐνεφανίσθη, ὑπηρετοῦσα παρὰ τινι ἱερεῖ, κατοικοῦντοι ἐν τῷ Πύργῳ, ἐπὶ τῷ ὄρφ νὰ δέχεται ὅλως τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτοῦ περιηγητὰς.

Ἡ ὑπηρετρια ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐντὸς τοῦ πύργου, ἐπίδεικνύουσα τὰ ἀξιοθέατα μέρη, ἀλλ' ἐνεκα τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐντὸς αὐτοῦ σκότους αὐδεῖς προσεῖχε, οὐδὲ παρετήρει τι.

Μετὰ ταῦτα παρεκάθισαν ἐξώθεν τοῦ πύργου εἰς πρόγευμα, παρατεθειμένων ἐπὶ ὀγκώδους μαρμαρίνης τραπέζης. Ἀφοῦ κατηνάσθη ἡ πρώτη πείνα, ὁ Νουμάς ἀφηγήθη τοὺς ὠραίους λόγους, οὓς ἡ μήτηρ Ἑλένη εἶχεν εἶπει εἰς τὸν υἱὸν τῆς Βαγιάρ, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως του «Πέτρε, ἡ μόνη μου παραγγέλια εἶνε ἵνα πρὸ παντὸς ἄλλου ἀγαπᾷς, φοβῆσαι καὶ ὑπηρετῆς τὸν Θεόν, χωρὶς οὐδὲως νὰ προσκρούσῃς πρὸς αὐτόν, ἐάν εἶνε δυνατόν.» Ὁρθίος ἐπὶ τοῦ ἀνδρόρου τοῦ πύργου, προσέθηκεν ὑψὸν τὴν φωνήν, ὡς ἵνα ἀκουσθῇ μέχρι τοῦ Σαμπερύ! Ἰδοὺ τί πρέπει νὰ λέγωσι πρὸς τὰ τέκνα των ὅλοι οἱ γονεῖς, ὅλοι οἱ διδασκάλοι...»

Διεκόπη, ἔτυψε τὸ μέτωπόν του!

«Ὁ λόγος μου, αὐτός εἶνε ὁ λόγος μου. Τὸν εὔρον ἐπὶ τέλους... Περιφρημα! Δεκαπέντε ἡμέρας τὸν ἀναζητῶ. Καὶ ἰδοὺ τὸν ἐπὶ τέλους.»

— Ἐκ θείας Προνοίας σᾶς ἤλθεν, ἀνέκραξεν ἡ κυρία Βασσελερύ. Τί ἀνθρωπος! Τί πνεῦμα!

— Τὸ καλλίτερον θά ἦτο, εἶπεν ἐκεῖνος, περισκοπῶν διὰ τοῦ βλέμματος τὰ πέριξ, ἐάν ἦδυνάμην νὰ γράψω...

— Ἐάν ὁ κύριος θέλῃ ἐν μέρος διὰ νὰ γράψῃ, ὑπάρχει... εἶπεν ἡ ὑπηρετρια.

— ὦ! μόνον ὀλίγας σημειώσεις θά κάμω... Συγγνώμην, κυρία... Ἔως ὅτου πίετε τὸν καφέ, θά εἶμαι ἐδῶ.»

Ἡ ὑπηρετρια ἔφερεν αὐτὸν εἰς τι μικρὸν τοῦ ἰσογείου δωμάτιον, ἀρχαιότατον με στρογγυλὴν ὀροφήν, ὅπερ πολλοὶ διατείνονται ὅτι ἦτο τὸ γραφεῖον τοῦ Βαγιάρ, ἐνῶ ὡς κοιτῶν τῷ ἐχρησίμευεν ἡ παρακειμένη εὐρεῖα αἰθούσα, ὅπου καὶ μεγάλη ὑπῆρχε κλίνη με περσικὰ παραπετάσματα.

Ἐνάρχῃ ὁμοσῆ φησὶ δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ ῥήτορος. Ἐγραφε τὰς φράσεις με μεγάλους καὶ παχεῖς χαρακτῆρας, με κάτω νεύουσαν τὴν κεφαλὴν, φράσεις δικηγόρου τῆς Μεσημβρίας, γνωστά ἤδη ἀλλὰ πολυσημάντους, πλήρεις κεκυρμέννης θερμότητος, ἐκσωμένης τῆδε κάκεισε εἰς σπινθῆρας ῥητορικούς. Αἰφνης ἐσταμάτησε, με τὸν ἐγκέφα-

λον κενὸν περαιτέρω ιδεῶν καὶ λέξεων, ἡ μᾶλλον λίαν ἀπηυδηκότα ἐκ τῶν κατὰ τὴν ὀδοιπορίαν κόπων καὶ πλήρη ἐκ τῶν ἀτμῶν τοῦ προγεύματος. Ἐγερθεὶς τότε ἤρξατο περιπατῶν ἀπὸ τοῦ γραφείου εἰς τὸν κοιτῶνα, ὀμιλῶν μεγαλοφώνως ἡ ἀκρωμένος μετὰ προσοχῆς τὴν ἡγῶ τῶν βημάτων του, καὶ πάλιν ἐκάθισεν, οὐδὲ λέξιν δυνάμενος νὰ χαράξῃ... Τὰ πάντα ἐστρέφοντο περὶ αὐτόν, οἱ λευκοὶ τοῖχοι, ἡ διὰ τοῦ παραθύρου ἰσθύουσα φωτεινὴ ἀκτίς. Ἦκουσεν μακρὰν πολὺ μακρὰν ἐν τῷ κήπῳ τὸν θόρυβον κινουμένων πινακίων καὶ ἐξακολουθητικῶν γελῶτων καὶ ἐπὶ τέλους ἀπεκοιμήθη βαθέως, με τὴν ρίνα ἐπὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ χάρτου...

Ἡ πτώσις ἰσχυροῦ κεραυνοῦ τὸν ἔκαμε ν' ἀνορθωθῇ ἐκπληκτος. Πόσον χρόνον εὐρίσκετο ἐκεῖ κοιμώμενος; Ὀλίγον τεταραγμένος ἐξῆλθεν εἰς τὸν κήπον, ἔρημον ἤδη ζωσῆς πνοῆς. Εὐρῶν ἐπὶ τέλους τὴν ὑπηρετρίαν, τὴν ἠρώτησε περὶ τῶν λοιπῶν. Τότε δ' ἔμαθεν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ δεσποινὴς εἶχε μεγάλην κεφαλαλγίαν, ἡ ὑπηρετρια τὴν ὠδήγησε νὰ κοιμηθῇ ὀλίγον εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ Βαγιάρ, κλείουσα ἡσυχῶς τὴν θύραν τοῦ παρακειμένου γραφείου, ὅπως μὴ διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν αὐτοῦ, ἐργαζομένου. Οἱ δύο ἕτεροι, ἡ χονδρὴ κυρία καὶ τὸ λευκὸν καπελλίνον, εἶπεν, ὅτι εἶχον κατελθεῖ εἰς τὴν πεδιάδα, καὶ βεβαίωτατα θά τοὺς κατελάμβανεν ἡ βροχὴ, βραγδαία μέλλουσα νὰ ἐπιπέσῃ.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ πρίγκιψ Ναπολέων

Ὁ πρίγκιψ Ναπολέων, εἶνε δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Ἰερωνύμου Βοναπάρτου, βασιλέως τῆς Βεσσοφαλίας, καὶ τῆς πριγκιπίσσης Αἰκατερίνης τῆς Βυρτεμβέργης. Ἐγεννήθη τῷ 1822 ἐν Τεργέστη. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του ἀπαξίωσιν νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς ἄλλην, πλὴν τῆς Γαλλίας, χώραν, ἀνέχωρησεν εἰς μακρὸν ταξίδιον.

Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ἰουλίου, ὁ πρίγκιψ Ναπολέων ἐτίθετο ὑπὸ τὰς διατάγας τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως. Παρεκάθισεν ἐν τῇ Συντακτικῇ Συνελεύσει ὡς πληρεξούσιος τῆς Κορσικῆς μεταξὺ τῶν μετρίων Δημοκρατικῶν. Διορισθεὶς τῷ 1849 πρεσβευτῆς εἰς Μαδρίτην, ἀνεκλήθη μετ' ὀλίγων. Μετὰ ταῦτα εὗρεν αὐτὸν τὸ Δεκεμβριανὸν παραξικόπημα, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ τῶν Γαλλῶν ὁ Ναπολέων Γ'. Ὁ πρίγκιψ Ναπολέων διεμαρτυρήθη ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπεχώρησεν εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον. Ἀλλ' ἀμέσως τὸ ἐπόμενο ἐτος ἀπέδεχθη παρὰ τῆς Αὐτοκρατορίας τὸν τίτλον τοῦ πρίγκιπος, τὸ ἀξίωμα τοῦ Γερουσιαστοῦ καὶ τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας, καὶ τὸν

βαθμὸν τοῦ στρατηγοῦ μετὰ τῆς μεγάλης ταινίας τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς, ὠνομάσθη δὲ καὶ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως αὐτοκρατορικῆς ἐπιτροπῆς.

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1859 ἐνουμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ πριγκίπισσαν τῆς Σαβοΐας Κλοτίλδην· τὸ συνοικεῖσιον τοῦτο θεωρήθη ὡς τὸ προανάρουσμα οὕτως εἶπεν τῆς ἰταλικῆς ἀνεξαρτησίας, ἔδωκε δὲ ἀφορμὴν εἰς πλείστας συζητήσεις. Κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐνότητος τῆς Ἰταλίας πολέμον ὁ πριγκίψ ἠγούμενος στρατιωτικῶν σώματος προησπίσθη τὴν Τασκάνην, τὴν ὁποίαν δὲν ἐγκατέλειπεν ἢ μετὰ τὴν εἰρήνην τῆς Βιλλαφράγκας. Ἄλλὰ περισσώτερον ἢ ἐν τοῖς ἰταλικοῖς πεδίοις ὁ πριγκίψ διεκρίθη ἐν τῇ Γαλλικῇ Γερουσίᾳ ὡς ρήτωρ κατὰ τὰ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἰταλίας ἔτη. Τινὲς ἐκ τῶν λόγων του ἐσημείωσαν ἐποχὴν.

Κατὰ τὴν ἐκρήξιν τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου εὐρίσκετο ἐν Νορβηγίᾳ προεἶπεν ἅμα τῇ περὶ τοῦ πολέμου εἰδήσει τὴν ἀπώλειαν τῆς Γαλλίας, καὶ ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς αὐτήν. Μετὰ τὰς πρώτας ἤττας τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, ἐπεφορτίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος νὰ μεταβῇ παρὰ τῷ Βίκτωρι Ἐμμανουὴλ καὶ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῆς Ἰταλίας ἐναντίον τῆς Πρωσίας. Ἄλλὰ πρὶν φθάσῃ εἰς Σικελίαν, ἔμαθε τὴν πτώσιν τοῦ Σεδάν. Κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1872 ἐξεδιώχθη βία τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους μετὰ τῆς συζύγου του. Ἡ διάστασις αὐτοῦ μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ναπολέοντος Γ'. τοῦ πρώτου ἕνεκα τῆς διακηρύξεως περὶ συμμαχίας δημοκρατικῶν καὶ Βοναπαρτιστῶν ἐκορυφώθη διὰ τῆς πολιτικῆς διαθήκης τοῦ υἱοῦ τοῦ πρώην αὐτοκράτορος, ἀνακηρύξαντος κληρονόμον τῶν ἀξιώσεων του ἀντὶ τοῦ πατρὸς τὸν υἱὸν ἐκείνου πριγκίπα Βίκτωρα. Ἐκτοτε δὲ χρονολογεῖται τὸ ἀδιάλλακτον μίσος τοῦ πριγκίπου Ναπολέοντος κατὰ τοῦ υἱοῦ του ἢ το κυρίως χαρακτήρ ἐπαναστάτου ἐπαναστάτου κατὰ τῆς κοινωνίας, τῶν κυβερνήσεων, τῆς Ἐκκλησίας.

Σαμάρεια

Ὁ βασιλεὺς Ἄμρι, ἔλθων ἐκ Θερασῶ ἠγόρασεν ἀντὶ 2 ταλάντων ἀργυρίου τὸ ὄρος Σεμὲρ ἢ Σεμερών παρὰ τοῦ Σεμάρ καὶ ἐθεμελίωσε τὴν πόλιν (930 π. χ.) καὶ ἀνύψωσεν αὐτὴν εἰς καθέδραν καὶ Ἰσραὴλ καὶ ἔμεινε μέχρι τῆς καταργήσεως τῶν 10 φυλῶν, ἦτοι 2 σχεδὸν ἑκατονταετηρίδας, πρωτεύουσα τοῦ κράτους Ἰσραὴλ ὑπὸ διαφόρους βασιλεῖς. Ἡ Σαμάρεια δις μὲν, πρότερον κυριευθεῖσα ὑπεξέφυγε τὸν κίνδυνον, τέλος ἐκυριεύθη (721 π. χ.) μετὰ 3 ἐτῶν πολιορκίαν ὑπὸ τοῦ Σαλμανάσαρ. Κατόπιν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν καὶ τέλος ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Ὑρανοῦ (109 π. χ.). Περιῆλθε δὲ διὰ τοῦ Πομπηίου εἶτα διὰ τοῦ Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου εἰς τὴν κατοχὴν Ἡρώδου τοῦ

Μεγάλου, ὅστις ἐμεγεθύνεν, καὶ ὠχύρωσεν αὐτήν. Εἰς αὐτὴν ἦλθεν ὁ Ἀπόστολος Φίλιππος καὶ πρῶτος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡρώδου περιῆλθεν εἰς τὸν Ἀρχέλαον. Κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου κατεστράφη ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων διὰ τοῦ πυρός. . .

Ἡ Σεβάστεια τανῶν ἔκειται ἐπὶ λόφου μετ' ἐκτεταμένης τερπνοτάτης θέας. . . μετὰ πολλῶν ἐρείπιων. . . ὧν ἄξια περιεργίας εἶνε τὰ εἰρεῖπια τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ἣτις ᾠκοδομήθη 1150 καὶ 1180 ἐπὶ τοῦ τόπου, ἔνθα ἀπέταμε τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰωάννου Ἡρώδης. Τανῶν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Προδρόμου οἱ Μωαμεθανοὶ ᾠκοδόμησαν τζαμίον καὶ καταβαίνουν εἰς τὸν τάφον διὰ κλίμακος κάτωθεν οὗτος συγκοινωνεῖ μετὰ τῶν τάφων τῶν δύο ἄλλων προφητῶν Ἐλοσαίου καὶ Ἀβδίου.

Ναζαρέτ.

Ναζαρέτ εἶναι πόλις τῆς Γαλιλαίας, δὲν ἀναφέρεται παντελῶς πρὸ χριστοῦ. Ὁ Λουκάς εἶνε ὁ πρῶτος ὅστις ποιεῖται λόγον περὶ αὐτῆς. Ἡ Ναζαρέτ ἐγένετο ὀνομαστὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Χριστιανισμοῦ διότι ἐνταῦθα κατώκει ἡ παρθένος Μαριάμ καὶ ἔζη ὁ ἐξ αὐτῆς τεχθεὶς Ἰησοῦς ὅστις ὠρίσθη νὰ ὀνομασθῇ Ναζωραῖος.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς 4 ἑκατ. ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος καὶ Ἐλένη ᾠκοδόμησαν ἐνταῦθα ἐκκλησίαν βασιλικὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἣτις κατὰ παράδοσιν ὑπάρχει παρὰ τὴν πηγὴν τῆς Ναζαρέτ, ὅπου ἡ θεοτόκος ἤκουσε τὸ «χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ σοῦ». Οἱ Σαρακηνοὶ κατέστρεψαν αὐτήν. . . Καὶ ὁ ἐκ τῶν σταυροφόρων Ταγκρέδος δὲν ἐβράδυνε νὰ τὴν ἀνοικοδομήσῃ κατὰ τὸ 1183 Βωδουῖνος ὁ Δ'. ἀπέθανεν ἐνταῦθα, 4 δὲ ἔτη μετὰ ταῦτα ἐπεσεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Σαλαδόνου καὶ τὸ 1263 ἐπυρπολήθη. Ἐρείπια τῆς συναγωγῆς εἰς τὴν εἰσῆλθιν ὁ Σωτὴρ σώζονται.

Ἡ Ναζαρέτ ἔχει ὑπὲρ τοὺς 6000 κατοίκους, ἐξ ὧν 2500 εἶνε Ἕλληνες.

Αἱ κέδροι τοῦ λιθάνου

Ἡ κέδρος εἶναι δένδρον μεγαλοπρεπὲς ἔχον κλάδους μακροὺς καὶ ἀειθαλεῖς. . . ἡ κέδρος εἶναι τὸ ὀνομαστότερον τῶν δένδρων τῶν μνημονευομένων ἐν τῇ Γραφῇ, τὸ ἔμβλημα τῆς εὐτυχίας, τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ἀθανασίας. . . Ὄνομασται ἦσαν αἱ κέδροι τοῦ λιθάνου διὰ τὸ ὕψος αὐτῶν. . . καὶ ἐπὶ πάσαν κέδρον τοῦ λιθάνου τῶν ὑψηλῶν καὶ μετεώρων. Εἰς τὸν Ἰεζεκιὴλ αἱ κέδροι ὑπῆρχον ἔμβλημα τοῦ Μεσίου καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Τὸ ξύλον τῆς κέδρου εἶναι ἐξαιρετικῶς σκληρόν, ἐξ οὗ ἦτο ἐν χρήσει εἰς οἰκοδομὰς, εἰς κατασκευὴν λεπτῶν τεχνουργημάτων κ.λ. Τὰ ἀνάκτορα καὶ ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἦσαν ἐκ κέδρων. Αἱ κέδροι τοῦ λιθάνου βαίνουν εἰς ἐλαττούμεναι

ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἐλάχιστοί δὲ σώζονται, «Αἱ κέδροι τοῦ λιθάνου — λέγει ὁ Λαμαρτίνος (vohage en Orient) εἶναι τὰ μεγαλοπρεπέστερα φυσικὰ μνημεῖα τοῦ σύμπαντος ἢ θρησκεία ἢ ποίησις ἢ ἱστορία τὰ καθιέρωσαν ἐξ Ἰσού. Πόσαι προσευχαὶ δὲν ἀντήχησαν ὑπὸ τοὺς κλάδους τούτους. Καὶ ποῖος ὠραιότερος ναὸς, ποῖος βωμὸς τοῦ οὐρανοῦ ἐγγύτερος. Τὸ ἀγιότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον ἐπιστέγασμα τοῦ τελευταίου ὄροπέδιου τοῦ λιθάνου τοῦ στελέχους τῶν κέδρων καὶ τοῦ θόλου τῶν ἱερῶν τούτων κλάδων, οἵτινες ἐσκίασαν καὶ σκιάζουσιν ἐτι τόσας ἀνθρωπίνους γενεὰς αἱ ὁποῖαι προφέρουσι διαφόρως τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἀναγνωρίζουσιν αὐτὸν πανταχοῦ ἐν τοῖς ἔργοις του καὶ τὸν λατρεύουσιν ἐν ταῖς φυσικαῖς αὐτοῦ ἐκδηλώσεσιν».

Φασιανός.

Οἱ Φασιανοὶ ἔχουσι τὰ βλέφαρα καὶ τὰς παρεῖας γυμνάς ἢ δὲ μακρὰ καὶ ὀξεῖα οὐρά των ἔχει 18 πτερά, ὧν τὰ μεσαῖα καλύπτουσι τὰ λοιπὰ ἐν εἶδη στεγάσματος.

Εἶνε τὸ ὠραιότερον τῶν πτηνῶν ὁ ἄρρη φέρει ὠραιότατον κίτρινον λόφον, ἔχει στῆθος πορφυροῦν καὶ τράχηλον χρυσοῦν. Τὸ πτηνὸν τοῦτο κατάγεται ἐξ Ἰνδιῶν Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχει εἰς τὰ θεσσαλικὰ δάση.

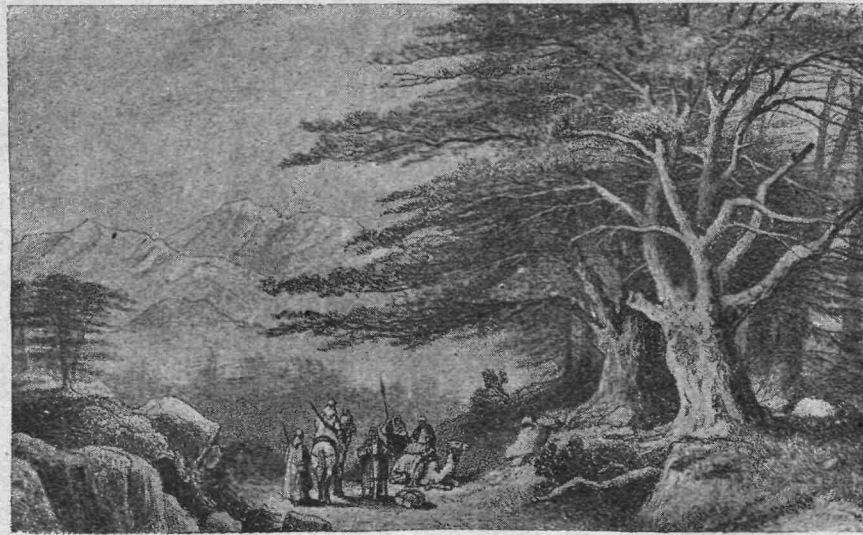
ΝΕΩΤΕΡΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ὁ ἀκάματος φίλος καὶ συνήγορος τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ χριστιανικῶν ἔθνων Ἐδουάρδος Φρῆμαν καθηγητὴς τῆς νεωτέρας ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Ὄξωνίας, ἐδημοσίευσε κατ' αὐτὰς λαμπρὸν ἔργον, τὴν ἱστορίαν τῆς Σικελίας. Ὁ πρῶτος καὶ δεῦτερος τόμος περιλαμβάνουσι τὴν παναρχαίαν ἱστορίαν τῆς νήσου, ἐπὶ πάσι δὲ τὰ κατὰ τὰς αὐτῆσι ἑλληνικὰς ἀποικίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῶν μέχρι τῆς ἐκστρατείας τῶν Ἀθηναίων.

Ἐδημοσιεύθη περὶ τὰ τέλη τοῦ λήξαντος ἔτους ἐν Λειψίᾳ τομίδιον φέρων ἐπιγραφὴν «Ἑλληνικὰ Δημοτικὰ ἄσματα», μεταφρασθέντα ὑπὸ Γ. Μάυερ. Ὁ μεταφραστὴς εἶναι ὁ γνωστός ἐν Γράτς τῆς Αὐστρίας φιλέλληνας καὶ φιλόλογος καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου κ. Μάυερ, ὅστις εἶναι γνώστης καὶ εἰδημων, οὐ μόνον τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀβδανικῆς, ἣς ἐδημοσίευσε καὶ τὴν ἀρίστην γραμματικὴν. Ὁ φιλόπονος καθηγητὴς μετέφρασεν ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ τὰ κριστα τῶν ἑλληνικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, εἰλημμένων ἐκ τῶν συλλογῶν τοῦ Πάσσοφ, τοῦ Λελέκου, τοῦ Ἀραβαντινοῦ, τοῦ Σακελλαρίου καὶ ἄλλων, ἐπίσης δὲ καὶ ἑλληνοϊταλικά τραγούδια ἐκ τῶν γνωστῶν ἐν Καλαβρίᾳ καὶ Σικελίᾳ ἀδοκίμων ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἑλλήνων καὶ τὴν καταγωγὴν ἰταλοελληνῶν.

Τῇ 12 Μαρτίου ὁ Syqlvain Dornon ἀνεχώρησεν ἐκ Παρισίων προοιθήμενος νὰ διανύσῃ τὸ ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης μέχρι Μόσχας διάστημα ἐπὶ φυλοπέδων (échasses). Ὁ ἀτρόμητος ταξιδιωτὴς φέρει στολὴν ποιμεικὴν, παριστῶν οὕτω εἰς τοὺς κατὰ τὴν πορείαν του συναντῶντας αὐτὸν τὸ ἐκπληκτικὸν θέαμα ποιμένων τριῶν καὶ ἡμίσεως μέτρων ὕψους. Τὸ νέον τοῦτο εἶδος τῆς πεζοπορίας θεωρήθη ἐν Εὐρώπῃ ὡς ἐν ἐκ τῶν παραβολικωτέρων

ΑΙ ΚΕΔΡΟΙ ΤΟΥ ΛΙΒΑΝΟΥ

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

ΔΥΣΕΙΣ Γ'. ΤΡΙΜΗΝΙΑΣ

1. 'Ο ἱερεὺς εἶνε ὁ ἀσφαλέστερος τῶν ψυχῶν ἱα-
τρός. 2. 'Ότι ἀμφοτέροι ἐξ-ὑπέρητησαν. 3. Κι' ἄν-
τὸν ἰδῶ πεθαίνω. 3. Πυρ-ετός. 4. Σ.

5. ΔΕΜΑ
ΕΔΕΜ
ΜΕΘΗ
ΑΜΗΝ

6. 'Η τελευταία τῆς ζωῆς ἡμέρα εἶνε ἡ γενέθλιος
τῆς αἰωνιότητος. 7. 'Ο περίπυστος Κώχ εἶνε ἡ δόξα
τῆς ἐπιστήμης, ἡ τιμὴ τῆς ἱατρικῆς. 9. 'Η εὐγε-
νῆς καρδία. 10. καὶ τὴν καρδίαν. 11. Γεώργιος—
γεωργός. 12. Γαλαξείδι. 13. Συνιστῶ τοῖς πᾶσι τὸ
'Αττικὸν Μουσεῖον. 14. Ψαρά-ἄρα. 15. 'Η ζωὴ
εἶνε πολῦτιμον χρῆμα. 16. 'Η φίλια εἶνε σήμερον
πίθος Δυναίδων. 17. Ὑψώθη. 18. Θνήτκουσιν οἱ
ἄλλοι. 19. Στήθός σου τὸ καῖον.

Τὰς πλειοτέρας λύσεις ἀπέστειλαν ἡ κυρία Αὐρη-
λία Πομόνη, ἡ δεσποινὶς Πίσις!! καὶ ὁ κ. Ι. Ν.
Κ., ὅστις παρακαλοῦμεν νὰ δηλώσῃ ἡμῖν τὸ ὄνομά
του ὅπως λάβῃ τὸν ἀ. τόμον τῆς ἀ. ἐξαμηνίας τοῦ
'Αττικοῦ Μουσείου» ὡς δῶρον.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

J. P. Damanhour : 'Ενεγράφησαν καὶ οἱ τρεῖς
καὶ τὰ φύλλα ἀπεστάλησαν. — Δ. Τ. Ἄσσαν : 'Ε-
διορθώθη. — Δ. Μ. Ζάκυνθον : 'Ελήφθη προσεχῶς
δημοσιευθήσεται. — Μ. Κ. Θήβας : Εὐχαριστοῦ-
μεν δι' ἀποσταλείαν φωτογραφίαν. — Α. Μ. Ο-
dessa : 5 νέοι συνδρομηταὶ ἐνεγράφησαν· τὰ φύλλα
ἀπεστάλησαν ἐξ ἀρχῆς.

ΙΑΡΥΣΙΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΩΝ
ΕΝ ΤῶΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚῶΙ

'Εν Σμύρνῃ

Πρὸς τοὺς αὐτόθι φιλομούσους ἀνα-
γνώστας τοῦ 'Αττικοῦ Μουσείου» ἀναγ-
γέλλομεν τὴν σύστασιν κεντρικοῦ πρα-
κτορείου πρὸς ἐγγραφήν συνδρομητῶν

καὶ πώλωνσι φύλλων, οὗ τὴν διεύθυνσιν
ἀνέλαβεν ὁ κύριος

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

βιβλιοπώλης - ἐκδότης, δίοδος Πεστεμαλ-
τζόγλου, ἀριθ. 17, πρὸς ὃν δέον νὰ ἀπευ-
θύνωνται οἱ ἐν Σμύρνῃ καὶ ἀλλαχοῦ.

'Εν Ῥωσσίᾳ

'Επειδὴ εἰς πλεῖστα τῆς Ῥωσσίας μέρη
λίαν εὐμεροῦς ὑποδοχῆς ἔτυχε τὸ «'Αττι-
κὸν Μουσεῖον» ἰδρύομεν ἐν Ὀδησσῶ κεν-
τρικὸν γραφεῖον ὑπὸ τὴν εὐγενῆ διεύ-
θυνσιν τοῦ γνωστοῦ λογίου καθηγητοῦ κ.

Α. ΜΑΛΤΟΥ

Rue Richelieu gr. m. Barjanski, N° 8.
Odessa.

'Εν Αἰγύπτῳ

ἔνθα ἐπίσης ἀρίστης ὑποδοχῆς ἔτυχε τὸ
'Αττικὸν Μουσεῖον», ἡ διεύθυνσις ἐκρι-
νεν ἐπάναγκες νὰ ἀναθέσῃ τὴν γενικὴν
ἐποπτείαν αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ
γνωστὸν ἑλληνικὸν

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ο «ΦΟΙΝΙΣ» Π. ΣΑΡΑΝΤΗ
πρὸς ὃ δύνανται ν'ἀπευθύνωνται πάντες
οἱ ἐν Αἰγύπτῳ διαμένοντες.

'Εν Κρήτῃ

Μόνος ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνταποκριτὴς
ἡμῶν εἶνε ὁ ἐν Ἡρακλείῳ βιβλιοπώλης κ.

ΧΑΤΖΗ ΠΕΤΡΟΣ ΛΥΔΑΚΗΣ

'Εν Βουλγαρίᾳ

τὴν γενικὴν ἀντιπροσωπεῖαν τοῦ 'Αττι-
κοῦ Μουσείου» ἀνέλαβεν ὁ γνωστὸς λό-
γιος καὶ διερμηνεὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ Προ-
ξενείου Φιλιππουπόλεως κ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΛΛΗΣ

πρὸς ὃν δέον νὰ ἀπευθύνωνται πᾶσαι αἱ
αἰτήσεις.

Γνωστοποιούμεν δὲ τοῖς κ.συνδρομηταῖς
ἡμῶν ὅτι αἱ ἀποδείξεις αἱ φέρουσαι τὴν
ὑπογραφήν καὶ σφραγίδα τῆς διεύθυνσεως
νὰ μὴ πληρωθῶσιν, ὡς ἄκυροι, εἰμὴ μό-
νον αἱ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Ἐνυάλην ἐκδιδόμε-
ναι καὶ φέρουσαι τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ.

'Εν Κωνσταντινουπόλει

'Ο γνωστὸς τῶν Μουσῶν θεράπων καὶ
τῶν γραμμάτων κρατερός ἀγωνιστὴς κ.
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΗΣ, πρῶην
γυμνασιάρχης καὶ διευθυντῆς τοῦ ἐν Θεσ-
σαλονίκη Διδασκαλείου, νῦν δὲ δημοσιο-
γράφος ἐν Κωνσταντινουπόλει, τιμῶν τὸ
'Αττικὸν Μουσεῖον», τοῦ ὁποίου διατε-
λεῖ καὶ συνεργάτης πολῦτιμος, εὐπρε-
σθήθη νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀντιπροσωπεῖαν
αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν Τουρκίαν καὶ τὴν
'Ανατολικὴν Ρωμανίαν.

'Ο κ. Σαμαρτσίδης ἰδρύει πρὸς τοῦτο
ἴδιον Γραφεῖον τοῦ 'Αττικοῦ Μουσείου»
ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ «Νεολόγου» (Πέραν,
ὁδὸς Κιουτσούκ-Χεντέκ, ἀριθ. 29 καὶ 31)
πρὸς τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ ἀπευθύνω-
νται πάντες οἱ ἐν ταῖς ἀνωτέρω χώραις κα-
τοικοῦντες πρὸς ἐγγραφήν συνδρομητῶν.

'Ο ἐν Φιλιππουπόλει τῆς Βουλγαρίας
διαμένων τέως ἀνταποκριτὴς ἡμῶν Γε-
ώργιος Ζορμπᾶς, δυνάμει τῆς ιδιότητος
του ταύτης εἰσπράξας πλείστας ὁσας
συνδρομὰς τῶν αὐτόθι συνδρομητῶν μας
κατακρατεῖ αὐτάς, καίτοι κατ' ἐπανάλη-
ψιν τῷ ἐξητήθησαν παρὰ τοῦ ἤδη ἀντα-
ποκριτοῦ μας κ. Α. Ἐνυάλην. Μέχρις ὅτου
δὲ ἐνάξωμεν αὐτὸν εἰς τὰ βουλγαρικὰ δι-
καστήρια, καταφεύγομεν εἰς τὸ μέσον
τῆς διὰ τοῦ τύπου στιγματίσεως αὐτοῦ,
ὅπως τοῦλάχιστον προληθῶσι ζημίαι καὶ
ἄλλων μετ' αὐτοῦ συναλλαττομένων συν-
αδέλφων μας.